

**ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО
ДРУЖЕСТВО
„Експрес Животозастраховане“
(предишно наименование „Сожелайф България“)**

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА,
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
И ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР**

31 декември 2018 година

Застрахователно акционерно дружество „Експрес Животозастраховане“

СЪДЪРЖАНИЕ

Обща информация	i
Доклад за дейността на Застрахователно акционерно дружество „Експрес Животозастраховане“	ii
Декларация за корпоративно управление	xvi
Отчет за доходите	1
Отчет за всеобхватния доход	2
Отчет за финансовото състояние	3
Отчет за собствения капитал	4
Отчет за паричните потоци	5
1. Корпоративна информация	6
2.1 База за изготвяне	7
2.2 Промени в счетоводните политики и оповестявания	7
2.3 Съществени счетоводни преноски, приблизителни оценки и предположения	10
2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики	10
3. Нетни премии	27
4. Приходи от финансови активи на разположение за продажба	27
5. Други приходи от / (разходи за) инвестиции	27
6. Комисионни от презастраховане и участие в печалбите	28
7. Разходи за изплатени откупи и обезщетения	28
8. Преки аквизиционни разходи	28
9. Административни разходи	29
10. Разход за данък върху доходите	30
11. Компоненти на другия всеобхватен доход	30
12. Планове за плащания на базата на акции	30
13. Собствен капитал	31
14. Нематериални активи	32
15. Финансови активи	33
16. Депозити във финансови институции	34
17. Вземания по застрахователни операции – несвързани лица	34
18. Вземания по застрахователни операции – свързани лица	34
19. Пари и парични еквиваленти	34
20. Нетекущи материални активи	35
21. Предплатени разходи и други вземания	35
22. Задължения по застрахователни договори	36
23. Задължения по застрахователни операции	38
24. Вземания от/задължения към презастрахователи	38
25. Задължения към фонд за обезпечаване на застрахователни вземания	38
26. Задължения към бюджета	39
27. Задължения към персонала	39
28. Доходи на персонала при пенсиониране	39
29. Задължения към свързани лица	40
30. Други задължения	40
31. Оповестяване на свързани лица	40
32. Управление на рисковете	42
33. Справедливи стойности на финансови активи и пасиви	52
34. Неотменими ангажименти и условни задължения	53
35. Матуритетен анализ	53
36. Оценяване на справедлива стойност	55
37. Събития след датата на отчета за финансовото състояние	56
Доклад на независимите одитори до акционерите на Застрахователно акционерно дружество „Експрес Животозастраховане“	1

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ**

Съвет на директорите:

Диана Митева-председател
Михаил Комитски- член
Ишван Сенди – член
Владимир Ралчев - член
Деян Денев – независим член
Петър Хотев – независим член

Управляващ:

Владимир Ралчев – Изпълнителен директор
Добришка Георгиева - Прокуррист
Йорданка Шаприна –Прокуррист

Адрес:

Ул. Осогово № 38-40
гр. София
ЕИК: 175294549

Обслужваща банка:

Експресбанк АД
Бул. Владислав Варненчик №92
гр. Варна

Правен консултант:

Милена Василева-Корпоративен секретар

Одитор

Делойт Одит ООД
Бул. „Александър Стамбoliйски“ 103,
София 1303, България

Бейкър Тили Клиту и партньори ООД
Ул. „Стара планина“ №5, ет.5
1000 София, България

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЕКСПРЕС ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ ЗАД за 2018

1. Правни основания:

Този доклад е издаден от Съвета на директорите на основание чл. 245 от Търговския закон, във връзка с чл. 39 и чл. 40 от Закона за счетоводството.

В съответствие с чл. 77, ал.2 от Кодекса за застраховането, настоящият доклад съдържа информация за изпълнението на програмата за дейността на Дружеството през 2018 година.

Застрахователно акционерно дружество Експрес Животозастраховане (с предишно наименование ЗАД „Сожелайф България“) е създадено през май 2007 г. от френската застрахователна компания SOGECA SA (учредена със 100% капитал на Société General Group) и Сосиете Женерал Експресбанк АД (учредена с 99,74% капитал на Société General Group към 31.12.2018г.). То е вписано в търговския регистър при Агенцията по вписванията към Министерство на правосъдието с ЕИК 175294549.

Дружеството не притежава собствени акции. Дружеството не извършва действия в областта на научноизследователската и развойна дейност. Към 31 декември 2018 г. Дружеството няма клонове на територията на страната.

На 01.08.2018 г. между френската финансова група Société General Group и унгарската финансова група OTP Group бе подписан предварителен договор за прехвърляне на акции на дружества от групата Société General в България, сред които и ЗАД „Сожелайф България“ и „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД на „Банка ДСК“ ЕАД, член на финансова група ОТП. На 4.12.2018 г. Комисията за финансов надзор одобри придобиването на 100% пряко и непряко квалифицирано участие на „Банка ДСК“ ЕАД в Дружеството. Прехвърлянето на акциите бе извършено на 15.01.2019 г. В резултат на извършеното прехвърляне „Банка ДСК“ ЕАД, с ЕИК 121830616 придоби пряко и косвено участие в капитала на дружеството, а именно:

a) пряко от Сожекап СА 42 082 (четиридесет и две хиляди и осемдесет и две) обикновени, безналични, поименни акции, с номинална стойност 100 (сто) лева всяка и с обща стойност от 4 208 200 (четири милиона двеста и осем хиляди и двеста) лева и равняващи се на прибл. 58.45% (петдесет и осем цяло точка четиридесет и пет процента) от акционерния капитал и правата на глас в дружеството; и

b) косвено, чрез придобиване на 99.7352 % от акционерния капитал и правата на глас в Общото събрание на „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД (сегашно Експресбанк АД), ЕИК 813071350, акционер в дружеството, притежаващ 29 918 (двадесет и девет хиляди и деветстотин и осемнадесет) обикновени, безналични, поименни акции от капитала с номинална стойност 100 (сто) лева всяка и с обща стойност от 2,991,800 (два милиона деветстотин деветдесет и една хиляди и осемстотин) лева и равняващи се на прибл. 41.55% (четиридесет и едно цяло точка петдесет и пет процента) от акционерния капитал и правата на глас в дружеството. В резултат на извършеното придобиване бяха направени следните промени:

- Променено бе името на дружеството на Застрахователно акционерно дружество „Експрес Животозастраховане“;
- Променен бе съставът на съвета на директорите на дружеството, както следва: Диана Митева, Владимир Ралчев, Ишван Сенди, Михаил Комитски, Деян Денев – независим член, Петър Жотов – независим член;
- За изпълнителен директор на дружеството бе избран Владимир Ралчев.

Независимо, че решенията за извършването на тези промени бяха взети от компетентните органи на дружеството през 2018 г., действието им бе поставено под условие, че сделката по прехвърлянето на акциите на дружеството приключи успешно. Промените бяха вписани в търговския регистър на 23.01.2019 г.

През месец ноември 2018 бе подновен мандата на членовете на Съвета на директорите на дружеството, а г-н Лъоклер – Главен изпълнителен директор и член на УС на Сосиете Женерал Експресбанк АД бе заменен с г-н Михаил Комитски – Изпълнителен директор и член на УС на Сосиете Женерал Експресбанк АД.

На 16.01.2019 г. в търговския регистър бе вписан още един прокуррист на дружеството – г-жа Добринка Георгиева.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЕКСПРЕС ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ ЗАД за 2018 (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Въпреки че описаните по-горе промени, имат действие от началото на 2019 година, предвид факта че те са извършени преди изготвянето на годишния доклад за дейността на дружеството, е необходимо те да намерят отражение в доклада.

Както членовете на Съвета на директорите, които към 31.12.2018 г. заемаха тази позиция, така и новите членове на съвета на директорите, не са неограничени партньори в други дружества. Участието на членовете на съвета на директорите в управителни съвети на други дружества се отнася до участие предимно в други дружества от групата на Сосиете Женерал, а новите – в други дружества от групата ОТП. Няма договори по смисъла на Чл.240б от Търговския закон (т.е. договори, които не са в обхвата на обичайната дейност на Дружеството, както и договори, които надвишават пазарните условия), склучени между Дружеството и членовете на Съвета на директорите.

Обхватът на дейността на Дружеството през 2018 г. включва предлагането на широко разнообразие от животозастрахователни продукти в съответствие със стратегията и нуждите на Експресбанк АД, като услугите са насочени, както към физически лица, така и към корпоративни клиенти и презастрахователни операции на застраховка Живот на кредитополучатели на Охридска банка АД чрез Граве Македония от 2015 г. и в партньорство с Комерчни Поийстовна. Дружеството също така предлага застрахователни продукти и на външни партньори.

Членовете на Съвета на директорите към 31.12.2018 г имат следните участия в търговски дружества като съдружници, притежаващи повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети:

- Марлен Мари Прадей - член на управителни органи на дружества от групата Сосиете Женерал;
- Михаил Комитски – Изпълнителен директор на Сосиете Женерал Експресбанк АД и член на УС, участие в управителните органи и на други търговски дружества от Групата Сосиете Женерал, регистрирани на територията на Република България, които впоследствие станаха част от групата ОТП;
- Живка Сарачинова – Прокурист и член на УС на Сосиете Женерал Експресбанк АД;
- Жан-Франсоа Жабуле - няма участие в управлението на други дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети;
- Деян Денев – Българска инвестиционна група ООД – собственик на 82% от капитала;
- Петър Жотов – няма участие в управлението на други дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети;

Прокуристът на дружеството към 31.12.2018 г. - Йорданка Шаприна – няма участие в управлението на други дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети.

Новите членове на Съвета на директорите – Диана Митева, Ишван Сенди, Владимир Ралчев имат следните участия в търговски дружества като съдружници, притежаващи повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети:

- Диана Митева – Изпълнителен директор и член на управителния съвет на Банка ДСК ЕАД, член на Надзорния съвет на ДСК Управление на активи АД и ДСК Мобайл ЕАД, член на Борда на директорите на ДСК Дом ЕАД;
- Ишван Сенди – член на управителни органи на застрахователни дружества от групата ОТП;
- Владимир Ралчев – няма участие в управлението на други дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети.

Новият прокурист на дружеството – Добринка Георгиева - няма участие в управлението на други дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

II. ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2018 г.

2.1 РАЗВИТИЕ НА ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ПАЗАР В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2018 г.

Животозастрахователните компании приключват декември 2018 с 3.7% годишен ръст на премийните приходи, достигайки до 444.5 млн. лв. от началото на годината до декември 2018 в сравнение с 0.05% процентовото покачване на годишна база към края на четвъртото тримесечие на 2017 година, на база анализ на данните за застрахователния сектор на Комисията за финансов надзор (КФН).

Данните показват, че за 2018 г. премийните приходи на 12-те животозастрахователи са в размер на 444.5 млн. лв., докато за 2017 г. общият им размер беше 428.7 млн. лв.

В сегмента на животозастраховането през 2018 г. най-висок беше приходът от застраховките „Живот“ и „рента“. Въпреки това той намалява с 7% на годишна база от 264 млн. лв през 2017 г. до 246 млн. лв. през 2018 г. Зстраховките „Живот свързани с инвестиционен фонд“, носят 77 млн. лв., което е с 10.4% повече спрямо 2017 г.

Здравните застраховки, които се предлагат от животозастрахователните дружества, носят с 50% повече приходи спрямо 2017 г., достигайки до 68.5 млн. лв през 2018 г. Приходите от продуктите „Женитбена и детска застраховка“ нарастват с 4.6% на годишна база до 9.8 млн. лв. Към декември 2018 г. „Булстрад Живот Виена Иншурунс Груп“ е лидер на застрахователния пазар (с пазарен дял от 24.3%), следван от „Алианц България Живот“ (с пазарен дял от 19.2%) На трето място е ЗК "Уника Живот" АД с дял от 17.7%.

2.2 РАЗВИТИЕ НА СОЖЕЛАЙФ/ЕКСПРЕС ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ ПРЕЗ 2018 г.

2.2.1 Дейност в групата на Сосиете Женерал – обобщение (2012-2018)

Дружеството е първоначално основано под името ЗАД Сожелайф България през май 2007 г. от Сосиете Женерал Застраховане и Сосиете Женерал Експресбанк. През януари 2019 г., то става част от ОТП Груп и променя името си на Експрес Животозастраховане.

През 2012 г. Сожелайф започна предлагане на уникален продукт за лизингополучатели на Сожелайз България, както и модел на активно презастраховане за кредитополучатели в Македония в партньорство с Граве Македония.

През 2012 г. също така започна оценка за удовлетвореността на клиентите на Сожелайф и като първо ниво на клиенти проектът стартира с онлайн анкета към служителите на Сосиете Женерал Експресбанк.

През 2013 г., продуктовата гама на Сосиете Женерал Експресбанк се разшири с втори индивидуален продукт - злополука „Моето семейство“. Също така се проведе и първото изследване на удовлетвореността на клиентите - проучване „Таен Клиент“ в търговската мрежа на банката за ефективността на продажбите на продуктите и услугите. Въз основа на резултатите от проведеното изследване започна проект за обучения по продажби: от юни 2013 г. двама служители на Сожелайф (и трима от 2017 г.) се занимаваха частично с обучения по продажби в мрежата на Сосиете Женерал Експресбанк, чрез организиране на обучения в групи или посещения на място в клоновете на банката.

Обученията в клоновата мрежа на банката бяха също така приоритет и през 2018 година, когато служители Продажби и обучения на Сожелайф посетиха всички офиси на банката в страната.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

II. ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2018 г. (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

**2.2 РАЗВИТИЕ НА СОЖЕЛАЙФ/ЕКСПРЕС ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ ПРЕЗ 2018 г.
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

2.2.1 Дейност в групата на Сосиете Женерал – обобщение (2012-2018) (продължение)

След провеждане на това проучване, на база резултатите, всяка година се изготвя подробен план за действие с цел подобряване продуктите и услугите на Сожелайф.

Някои от проектите организирани в резултат на това са:

- Осигуряване на договори с медицински центрове за индивидуална оценка на риска при подписване на ползи за индивидуални и корпоративни клиенти;
- Проект за промяна на процеса за обработване на претенции чрез модернизиране и предлагане на иновативна услуга;
- Промяна на спестовна застраховка Утре;
- Оптимизиране на продуктовата гама на Сожелайф, съобразно новите тенденции на животозастрахователния пазар в България.

В края на 2014г., Сожелайф подкрепяше банката в два важни за тях проекта:

- Промяна на спестовен продукт Утре (за диверсифициране на спестяванията на техните клиенти, които са се увеличили значително в резултат от финансови и банкови събития през 2014г.);
- Банката закупи портфолио от жилищни кредити на ТБ Виктория АД (предишната Креди Агрикол България АД) за около 1,200 договора и Сожелайф работи много интензивно по този проект, като предложи адаптирани условия за приемане на застраховани лица.

През септември 2015г. бяха направени важни промени в застраховка живот за кредитополучатели на СЖЕБ, като беше въведена нова тарифа за клиенти с високи застрахователни суми.

През 2015г. акцент бе поставен върху стартиране на застраховка живот, свързана с инвестиционен фонд, предлагана за клиенти на СЖЕБ. За определяне характеристиките на продукта бяха направени много проучвания и сравнения.

През 2016г. Сожелайф лансира нова застраховка живот, свързана с инвестиционен фонд. Продуктът беше създаден за клиентите от сегмент PRIV на СЖЕБ. Застраховката стартира с интензивно обучение за продажби в офисите „Престиж“ на банката. В подкрепа на продажбите допълнително беше създадено общество от „посланици“ в търговската мрежа на банката, които да предлагат продукта и в останалите офиси на банката.

През 2017г. фокусът на дружеството започва да се насочва в посока оптимизиране на продуктовата гама, в съответствие с тенденциите на пазара.

През 2018г. Сожелайф продължи да предлага своята гама от продукти на индивидуалните и корпоративни клиенти на Société Générale Експресбанк, като продължи процеса на оптимизация на продуктите, който започна през 2017 г. Оптимизирането на продуктите продължи с промените в покритията на Застраховка на кредитополучателите, Спокойствие Разплащащателна и Спестовна сметка.

Платформата за обучения и продажби „Спринт“ стартира успешно в пилотна фаза през 2018 г. в Група Бургас, в партньорство с банката. Платформата постигна успех в стимулирането на продажбите на банкови и застрахователни продукти, настърчавайки продавачите да участват активно в търговските предизвикателства чрез различни мотивационни стимули.

Тази година беше свързана и с друг успешен проект- окончателното пускане на платформата EasyInvest в търговската мрежа на банката, след успеха на първоначалната пилотна фаза. EasyInvest е онлайн платформа, разработена от Сожелайф за подпомагане на търговска мрежа в продажбите на инвестиционните и спестовни продукти на дружеството, както и тези на банката. Платформата работи чрез оценка на рисковия профил на клиента и визуализиране на представянето на продукта въз основа на минали резултати. Платформата е създадена съгласно всички регуляторни изисквания; включва правни бележки, насочени към клиентите.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

II. ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2018 г.(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

**2.2 РАЗВИТИЕ НА СОЖЕЛАЙФ/ЕКСПРЕС ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ ПРЕЗ 2018 г.
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

2.2.1 Дейност в групата на Сосиете Женерал – обобщение (2012-2018) (продължение)

Уникален за групата бизнес модел за активно презастраховане

Въз основа на важен стратегически проект за активно презастраховане, започнат през 2010г. за предоставяне на застраховка живот на кредитополучатели на Охридска банка, Сожелайф успя за задържи бизнеса в групата, като стана презастраховател на Граве Македония. Първите продажби на застраховки „Живот“ към кредити започнаха успешно през февруари 2013г. от Граве Македония (застраховател) и Сожелайф България (презастраховател) в партньорство с Охридска Банка, като застрахователен агент.

През 2015 и 2016г. в резултат от това успешно партньорство се лансираха 3 нови застраховки към продукти от ежедневното банкиране на Охридска банка: към овърдрафт, разплащателна сметка и депозит на индивидуални клиенти.

Активно презастраховане в сътрудничество с Комерчни Пойишовна

През 2014г. Сожелайф започна и успешно завърши проект за активно презастраховане в сътрудничество с Комерчни Пойишовна от Чехия. От 2019г. активното презастраховане с Комерчни Пойишовна е прекратено.

2.2.2 Ползи за служителите

Създаване на стандартна политика с пакетни рискове, която е разработена през 2010г. и подобрена през 2012 г.

През 2013г. са проведени повече от 30 срещи и са предоставени 8 оферти. Комерсализацията се осъществява в сътрудничество с корпоративния отдел и отдел човешки ресурси на банката.

През 2014г. приоритет за человека, отговорен за корпоративните продажби беше обучението на клонове на банката и едновременно провеждане на срещи с клиенти: бяха проведени 6 срещи и изгответи 4 оферти.

През 2015г. бяха прекратени групови застраховки живот за служителите на СЖЕБ, Сожелийз и Сожефакторинг.

През 2017г. от Сожелайф бяха проведени преговори за предлагане на групови застраховки живот за служители, с няколко потенциални корпоративни клиента и основни брокери на българския пазар. Преговорите, започнати през 2017г. ще бъдат продължени и през 2019 година.

2.2.3 Външни партньори

През първото тримесечие на 2017г., за Сожелайф стартира ново партньорство със Содексо, в резултат от интензивни партньорски преговори през 2016г.

В следствие на това партньорство със Сожелайф, Содексо, вече предлага на своите клиенти, уникална за българския пазар застраховка за ползватели на карти Sport Pass (социална придобивка за спорт). Този продукт е предназначен за компании, клиенти на Содексо. Застраховката злополука е включена като допълнителен бонус елемент в картата за нейните ползватели. Застраховани лица са служителите на компанията, притежатели на картата за спорт, които при злополука, отговаряща на условията на застраховката, ще получат застрахователно обезщетение от Сожелайф.

През 2017г. Сожелайф започна провеждането на преговори с потенциални партньори - компании и брокери на българския пазар за предлагане на групови застраховки живот, които ще бъдат продължени и през 2019г. За целта беше създадено специално звено за външни партньорства като част от търговски отдел.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

III. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА И СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

3.1 Организационна структура - Общ преглед

Следвайки изискванията на чл. 79, ал.3 от Кодекса за застраховането, който влезе в сила от 1 януари 2016 г., за съвместно представителство на дружеството от най-малко две лица, Дружеството създаде позицията на Прокурит на дружеството.

В съответствие с изискванията на Кодекса за застраховането и директивата Платежоспособност II в дружеството са създадени следните ключови функции: функцията по съответствие; функцията по управление на риска; акционерската функция и функцията по вътрешен одит.

Акционерската функция и функцията по вътрешен одит са възложени на външни изпълнители. Към 31.12.2018 функцията по вътрешен одит се изпълнява от Сожекап СА. На 10.04.2018 г със свое решение № 352-ЖЗ, Комисията за финансов надзор одобри г-н Мишел Нури за ръководител на функцията по вътрешен одит. Той замени досегашния ръководител на службата по вътрешен одит г-н Кристоф Поте. Промяната бе следствие на организационни промени в Сожекап СА. През отчетния период ключовата функция по съответствие и ключовата функция по управление на риска се изпълнява от служители на дружеството. През месец септември, поради напускане на служителят изпълняващ ключовата функция по управление на риска, Съветът на директорите на дружеството взе решение ключовата функция по управление на риска да бъде възложена на „Мазарс Консълтинг“ ЕООД, ЕИК 205016601. На основание чл.111, ал.4 от КЗ договорът за прехвърляне на дейност на външен изпълнител бе предоставен на КФН преди неговото сключване.

Предвид осъществената през месец януари сделка по прехвърляне на акциите на дружеството на Банка ДСК ЕАД, на 30.11.2018 г. Съветът на директорите на дружеството взе решение ключовата функция по вътрешен одит да бъде прехвърлена на Банка ДСК ЕАД. За лице, което ще ръководи ключовата функция бе определен г-н Стефан Памукчиев. Той бе одобрен от КФН на 4.12.2018 г. На основание чл. 111, ал.4 от КЗ договорът за прехвърляне на ключовата функция бе предоставен на КФН преди неговото сключване. Той бе сключен на 14.01. 2019 г. и приведен в изпълнение от 15.01.2019 г.

От 15.01.2019 г. е в сила и договор, с който изготвянето на отчетите във връзка с Директивата Платежоспособност 2 е прехвърлено на Сожекап СА.

В съответствие с изпълнение на изискванията на чл.319 от КЗ (в сила от 7.12.2018) бе определено и лице, служител на дружеството, което да изпълнява ключовата функция за разпространение на застрахователни продукти.

3.2 Човешки ресурси

През 2018г. екипът на Дружеството успешно премина вътрешни структурни промени. Външните служители на групово ниво продължиха да подкрепят човешките ресурси на компанията по отношение на квалификацията на персонала на място и разпределението на конкретни мисии и проекти. За седма поредна година Дружеството успешно участва в годишната програма за оценяване на персонала на SG Group. Процесът премина през етапите от провеждане на срещи за поставяне на целите до оценки на работата на всички служители на Дружеството.

III. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА И СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.3 Годишна оценка на структурните звена на Дружеството

Структурните звена на дружеството работят в синхрон и сътрудничество и бяха в състояние да управляват всички предизвикателства през годината. Всяко структурно звено на компанията успешно осъществи своите задачи през годината. Едновременно с обичайните задачи на всяка от единиците, трябва да бъдат отбележани и следните задачи – привеждане дейността на дружеството в съответствие с Директива (ЕС) 2016/97 на Европейския Парламент и на Съвета от 20 януари 2016 година относно разпространението на застрахователни продукти (IDD), както и Делегираните регламенти на Европейската Комисия допълващи IDD, а именно: Делегиран регламент (ЕС) 2017/2359 относно изискванията за предоставяне на информация и правилата за етичност, приложими към разпространението на основаващите се на застраховане инвестиционни продукти, Делегиран Регламент (ЕС) 2017/2358 относно изискванията към застрахователните посредници и застрахователните дружества във връзка с контрола и управлението на продуктите, както и Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/1469 за определяне на стандартизирания формат на представяне на информационния документ за застрахователния продукт (където ключова роля имаха отдел "Преценяване на риска и регулиране на претенции", отдел Стратегическо и търговско развитие и Корпоративния секретариат); привеждане на дейността на дружествата в съответствие с Общия Регламент относно защита на данните (където ключова роля имаха отдел Информационни технологии, Корпоративният секретариат и отдел "Преценяване на риска и регулиране на претенции"); преглед на баланса на дружеството (където ключовата роля е на Финансовия отдел и отдела по Преценяване на риска и регулиране на претенции), актуализиране в съответствие с IDD на приложението EasyInvest, внедрено в мрежата на СЖЕБ - приложение, което помага при продажбата на Застраховка Живот, свързана с инвестиционен фонд, спестовна застраховка Живот и банкови инвестиционни продукти (ключовата роля е на отдел Стратегическо и търговско развитие и Корпоративния секретариат, в това число и Ключовата функция по съответствие), софтуер за изчисляване на тарифи за групови рискови застраховки - разработен съвместно с акционерски отдел, който да бъде активно използван тази година с нововъведената инициатива за предлагане на 400 корпоративни клиенти в България (отдел Стратегическо и търговско развитие и отдел Финанси, счетоводство и акционери), Спестовна застраховка Живот и Застраховка Живот, свързана с инвестиционен фонд надхвърлиха 25% от брутните записани премии на дружеството (отдел Стратегическо и търговско развитие).

Съществен момент в дейността на Дружеството, в който взеха участие всички отдели бе и провеждането на due diligence във връзка с прехвърлянето на акциите на дружеството на Банка ДСК ЕАД.

С цел съобразяване с изискванията на Директива (ЕС) 2016/97 на Европейския Парламент и на Съвета от 20 януари 2016 година относно разпространението на застрахователни продукти (IDD), както и Делегираните регламенти на Европейската Комисия допълващи IDD, а именно Делегиран регламент (ЕС) 2017/2359 относно изискванията за предоставяне на информация и правилата за етичност, приложими към разпространението на основаващите се на застраховане инвестиционни продукти; Делегиран Регламент (ЕС) 2017/2358 относно изискванията към застрахователните посредници и застрахователните дружества във връзка с контрола и управлението на продуктите; както и Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/1469 за определяне на стандартизирания формат на представяне на информационния документ за застрахователния продукт още от месец септември 2017 започна провеждането на редовни Стилинг комитети с представители на основния застрахователен агент на дружеството – Експрес Банк АД (предишно наименование Сосиете Женерал Експрес Банк АД). Работата по проекта бе разпределена в седем направления, а именно: Контрол и разпространение на продуктите; Конфликт на интереси; Прозрачност на възнаграждението и разходите; Възнаграждение на дистрибуторите; Представяне на информация на потребителите; Професионални изисквания и развитие; Оценка на желанията и потребностите на клиентите, преценка за уместен застрахователен продукт.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

III. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА И СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.3 Годишна оценка на структурните звена на Дружеството (продължение)

В съответствие с регуляторните изисквания по всяко от направленията бяха прегледани и променени съществуващите процедури, изисквания и други документи, основните от които са следните:

1. Контрол и разпространение на продуктите и Конфликт на интереси – актуализирани бяха Политиката за създаване, наблюдение и разпространение на продуктите и Политиката за Конфликтите на интереси;
2. Формиране на възнаграждението на застрахователния агент и Прозрачност на възнаграждението и разходите – Съвместно с представители на застрахователния агент Експрес Банк бяха прегледани и променени в съответствие с новите регуляторни изисквания схемите за възнаграждение, както на застрахователния агент – юридическо лице, така и на служителите на застрахователния агент. Целта бе продажбата на застрахователни продукти да не води до неблагоприятни за клиента последици в това число да не се стимулира продажбата на един застрахователен продукт за сметка на друг, който по-добре би съответствал на желанието и потребностите на клиента. Ето защо при формирането на възнаграждението на служителите на застрахователния агент продуктите от определена област се отчитат с еднаква тежест. В схемите за възнаграждение се включиха и качествени критерии като отчитане на броя на прекратените застраховки, мнението на клиентите относно начинът по който им е продаден определен продукт и др.
3. Предоставяне на информация на потребителите – актуализирани бяха всички общи условия на застрахователните продукти, подгответи бяха информационни документи за застрахователните продукти по застраховките от клас „злополука“, променени бяха процедурите за предоставяне на информация на клиентите;
4. Оценка на желанията и потребностите на клиентите, преценка за уместен застрахователен продукт – подгответен бе въпросник за оценка на желанията и потребностите на клиентите по всички застрахователни продукти, както и софтуер за оценка на уместността на предлаганите от дружеството основаващи се на застраховане инвестиционни застрахователни продукти;
5. Професионални изисквания и развитие – В съответствие с Приложение 3 към Кодекса за застраховането бяха актуализирани всички материали за обучение и тестовете за оценка на познанията на служителите на застрахователния агент, подгответи са и сертификати, които да бъдат предоставени за всеки от служителите, успешно преминали обучението.

Всички съгласувани със застрахователния агент промени бяха отразени и в договора за застрахователно агентство.

Така, още преди обнародването и влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Кодекса за застраховането (Дв.бр.101/7.12.2018), транспортиращ Директивата за разпространение на застрахователните продукти, дружеството бе подготвило и до голяма степен реализирало на практика регуляторните изисквания.

Във връзка с Общия регламент за защита на данните, който влезе в сила на 25 май 2018 г., в дружеството, в съответствие със структурата, възприета от Групата Сосиете Женерал, се създаде организация, чиято цел е управление на процесите, свързани с обработването на лични данни, както на клиенти, така и на служители. В съответствие с тази организация за длъжностно лице по защита на данните за всички дружества от групата на територията на Република България бе определено най-голямото от тези дружества, а именно Експресбанк АД (предишно наименование Сосиете Женерал Експресбанк) в лицето на Корпоративния секретар – г-жа Даниела Христова, а за дружеството бе определен координатор за личните данни – Корпоративния секретар на дружеството Милена Василева.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

III. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА И СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.3 Годишна оценка на структурните звена на Дружеството (продължение)

В съответствие с изискванията на Общия регламент за защита на данните:

- Бяха преразгледани всички процеси за работа в дружеството, определени бяха периодите, за които личните данни се обработват от дружеството;
- По подобие на съществуващите и обявени в КЗЛД до влизането в сила на Общия регламент за защита на данните регистри, бяха създадени регистри в дружеството;
- Анализирана бе необходимостта от събиране на съгласие за обработване на личните данни на клиентите като се възприе заключението, че дружеството на основание чл.9, т.4 от Общия регламент за защита на данните има законово основание и легитимен интерес да събира и обработва данните, включително и такива за здравословното състояние на клиентите си, за да може да изпълнява правата и задълженията си по застраховките. В този смисъл е и разпоредбата на §58, ал.3 от ПЗР на Закона за изменение и допълнение на закона за защита на личните данни, обнародван в Дв. Бр.17/26.02.2019.
- Подгответена и приета бе Политика за защита на личните данни, определен бе редът за действие и докладване при инциденти с лични данни, както и при искания от страна на клиенти за осъществяване на техните права;
- Изгответа бе информация по чл.13 и чл.14 от Общия регламент за защита на данните относно обработваните от дружеството лични данни на клиенти и служители. Променени бяха общите условия на застрахователните продукти и застрахователните сертификати, а също и процесите на продажба на застраховките, с цел предоставяне на информацията по чл.13 и чл.14 от Общия регламент на клиентите преди склучване на застраховката. В съответствие с изискванията на регламента, политиката за защита на личните данни на дружеството бе публикувана и на уеб сайта на дружеството;
- Актуализирани бяха и договорите с доставчиците;
- Предприеха се технически мерки за защита на информацията.

3.4 Социална политика на Дружеството

Социалната политика на Дружеството включва следните предимства:

- Обучения

През годината Експрес Животозастраховане продължи активната си програма за предоставяне на първоначално обучение с цел интегриране на новопостъпилите служители, както и специализирано обучение на останалите служители, с цел въвеждане и споделяне на ценностите на групата Сосиете Женерал и подобряване професионалните умения главно чрез специализирани вътрешни и външни обучения и курсове в България и чужбина.

- Глобална програма за придобиване на акции от служителите

Глобалната програма за придобиване на акции от служителите на групата Сосиете Женерал, към която Експрес Животозастраховане се присъедини през 2008г, давайки възможност на служителите да закупят акции на Сосиете Женерал на преференциални цени с участие на Дружеството не бе проведена през 2018 година.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

III. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА И СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.4 Социална политика на Дружеството (продължение)

- **Застраховки**

Дружеството продължава да предоставя допълнително здравно осигуряване, застраховка Живот, както и застраховка злополука при пътуване в чужбина на служителите си.

- **Ваучери за храна и други придобивки**

Ваучери за храна и други придобивки продължават да бъдат предоставяни на персонала.

През 2016 година бе разработен и осъществен едногодишен проект за обучение и развитие на служителите вследствие на внимателна оценка на резултатите от изследването Барометър за удовлетвореността на служителите проведено през 2015 на групово ниво. Развитието на мултикултурните и мултилингвистични познания и опит на служителите продължи и през 2018.

Към края на 2018 общият брой на служителите е 26 души.

3.5 Недопускане на дискриминация

Експрес Животозастраховане продължава да спазва правилата за липса на дискриминация по отношение на половата принадлежност и се стреми към почти равнопоставено представяне на мъжете и жените на ръководни длъжности в дружеството. (в момента има паритет между двата пола при заемащи управленски длъжности в дружеството).

Експрес Животозастраховане не прилага никакви преимущества или негативи, основани на религиозна принадлежност, възраст или националност.

Изискванията за образоването и професионалната квалификация и опит на членовете на Съвета на директорите, прокурорите, мениджъри и ключови функции на Дружеството следват изискванията на Българския Кодекс за застраховането. (Чл.80, ал.1 във връзка с чл.83 на КЗ, Чл.85 от КЗ, Чл.93, ал.5 от КЗ).

3.6 Съвет на директорите

Общата сума на възнагражденията на съвета на директорите за 2018 г. е 26 хил. лева (2017 г.:26 хил. лева).

Мандатът на членовете на съвета на директорите бе подновен през м. ноември 2018 г.

IV. ПЛАН ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ

Експрес Животозастраховане ще продължи ускореното си развитие, което започна през 2010 г., като поддържа сътрудничеството с Експресбанк чрез:

- Провеждане на обучения на клоновата мрежа (включително електронни обучения за всички продукти);
- Специфична поощрителна програма за клоновата мрежа;
- Представянето на нов ребандиран уебсайт на компанията;
- Проучване на застрахователния пазар и анализ на съществуващите продукти с цел тяхното рационализиране.

Бизнес моделът на активно презастраховане с Граве Македония и продажбата на застрахователни продукти в Македония ще се стимулира чрез предоставяне на продуктово обучение на търговската мрежа, подкрепено от Експрес Животозастраховане.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

IV. ПЛАН ЗА ВЪТРЕШНО РАЗВИТИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1 Вътрешен контрол

През 2019 г. системата за вътрешен контрол ще продължи да бъде усъвършенствана в следните области:

- Актуализиране и мониторинг на система за управленски надзор върху всички бизнес процеси и помощни процеси в дружеството в съответствие с новите промени в корпоративното управление на дружеството;
- Преминаване към независима система за отчетност на резултатите от контролите и към тяхната оптимизация и адаптация към новата корпоративна структура;
- Мониторинг на първо ниво на вътрешни контроли чрез мисии за контрол на ниво 2;
- Непрекъснато подобряване на процесите чрез адаптиране на системата за вътрешен контрол към новооткритите рискове или промени;
- Преглед на системата за вътрешен контрол в рамките на Комитета за вътрешен контрол и Комитета за вътрешен одит, осигуряващ всички необходими анализи на данните и идентифициране на тенденциите;
- Мониторинг на съответствието на Нови проекти чрез стриктно наблюдение на документацията на проекта, оценка на риска в съответствие с местното законодателство и групови правила;
- Ефективна идентификация на риска и оценка на покритията чрез процеса на картографиране на оперативните рискове и рисковете от несъответствие. Рисковата експозиция се поддържа в границите, определени от ръководство, чрез ефективно определени планове за корективни действия;
- Програма за финансова сигурност чрез идентифициране на регуляторни промени, които оказват влияние върху мерките срещу прането на пари, FATCA, CRS и международните санкции;
- Управление на жалбите, анализ и докладване;
- Създаване, прилагане и изпълнение на Плана за дейности на вътрешния одит за 2019 г.;
- Ежегодно актуализиране на политиките "Платежоспособност 2";
- Непрекъснато обучение за управление на оперативния риск, политиката срещу изпиране на пари и международни санкции, управление на кризи и др.;
- Мониторинг на законодателните промени и съответните мерки за съответствие;
- Оперативен и тестови план за непрекъснатост на дейността и система за управление на кризи. Поддържана документация, планирани, разработени и проведени тестове и упражнения за кризи. Управителен комитет за непрекъснатост на дейността и управление на кризи, провеждан веднъж годишно. Провеждане тестване на оперативен план за непрекъснатост на дейността и система за кризисен мениджмънт;
- Контрол на спазването на всички бизнес процеси и процеси на поддръжка в компанията във връзка с промените в корпоративното управление на дружеството.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

V. ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ, ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ЗА 2018 г.

5.1 ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ ЗА 2018 г.

През 2018 г. приходите на Дружеството се състоят от:

- Общ записан премиен приход на стойност 15,009 хил. лева (2017 г.: 16,331 хил. лева);
- Приход от лихви от държавни ценни книжа и банкови депозити на стойност 140 хил. лева (2017 г.: 143 хил. лева).

Общий размер на административните разходи възлиза на 4,686 хил. лева (2017 г.: 4,636 хил. лева);

През 2018 г. печалбата след данъци на Дружеството възлиза на 139 хил. лева (2017 г.: нетна печалба от 287 хил. лева).

Собственият капитал на Дружеството към 31 декември 2018 г. възлиза на 11,632 хил. лева, разпределен, както следва:

- 7,200 хиляди лева записан капитал;
- 766 хиляди лева премиен резерв;
- 4,868 хиляди лева други резерви;
- (1,202) хиляди лева неразпределена печалба.

5.2 ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ II

Записан капитал, резерви и граница на платежоспособността към 31 декември 2018 г.

С цел спазване на регуляторните изисквания за първите няколко години от съществуването на Дружеството записаният капитал бе изчислен на 7,200,000 лева.

През 2010 година размерът на минималния гаранционен капитал бе увеличен от 6.4 млн. лева на 7 млн. лева и записаният капитал на Дружеството бе над изискуемия съгласно действащото към този момент законодателство минимален гаранционен капитал.

Във връзка с промяната в застрахователното законодателство собствените средства на Дружеството бяха увеличени с 1.4 млн. лева през 2010г. и с 1 млн. лв през 2011г., в резултат от което фонд „Резервен“ на Дружеството се увеличи на 4,634 хил.лева от тази операция и собствените средства на Дружеството, намалени с нематериалните активи, са достатъчни за покриване на гаранционния капитал и на границата за платежоспособност, в съответствие с последния бюджет, одобрен от мениджмънта на Сожелайф България ЗАД, съобразен с изискванията на Платежоспособност I.

Към 31 декември 2018, регистрираният капитал в размер на 7,200,000 лева е част от допустимите основни собствени средства, за покритие на капиталовите изисквания съгласно Платежоспособност II.

Допълнителна информация за управлението на капитала на Дружеството е представена в бел. 32.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

V. ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ, ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ЗА 2018 г.

5.3 ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНА ПРОГРАМА

Дружеството следва своята презастрахователна програма, която следва политиката на защита на капитала от рискове, които могат да причинят тежки загуби. През 2019г. Експрес Животозастраховане ще продължи да презастрахова основни рискове, в съответствие на развитието на дейността.

5.4 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Пазарен риск

Пазарният рисък представлява риска от загуба на стойност на финансови инструменти, произтичащи от промени в пазарните параметри, нестабилността на тези параметри и съответствията между тях. Тези параметри включват, но не се ограничават до лихвени проценти, валутни курсове и други активи.

Лихвенният рисък в рамките на застрахователна компания е тясно свързан с взаимодействието между активи (управление на активи) и пасиви (поведението на притежатели на полици).

Възникват два основни лихвени риска – лихвен рисък, свързан с купонните плащания, и лихвен рисък, свързан със справедливите цени. Дружеството инвестира в държавни ценни книжа с фиксиран лихвен процент и е изложено само на ефектите от промяната на лихвените проценти във връзка със справедливата цена на финансовите инструменти. Основните експозиции са:

- при фиксиран лихвен процент в депозити в лева и евро и в държавни ценни книжа с остатъчен падеж до шест години ако са деноминирани в лева и в държавни ценни книжа с остатъчен падеж до десет години ако са деноминирани в евро за активи, покриващи технически резерви;
- при фиксиран лихвен процент по депозити в лева и евро и в държавни ценни книжа, деноминирани в лева с остатъчен падеж до шест години за активи, покриващи собствени средства.

ЗАД Експрес Животозастраховане инвестира във финансови активи деноминирани в евро и лева.

Управление: Пазарните рискове описани по-горе (справедлива цена, валута) се следят чрез Комитет по Финанси и Риск. Основните членове на комитета са Изпълнителният директор, Мениджър финанси и счетоводство, Акционер и Риск мениджър на ЗАД Експрес Животозастраховане.

Кредитен риск

Кредитният рисък се определя като рисък от загуби, произтичащи от невъзможността на емитенти на ценни книжа притежавани от ЗАД Експрес Животозастраховане да изпълнят финансовите си ангажименти. Кредитният рисък включва също и рисък от понижаване на кредитният рейтинг на емитента. В допълнение кредитният рисък включва рисък от концентрация, който възниква от голяма експозиция към даден рисък към един или повече контрагенти.

Рисък от неизпълнение от страна на презастрахователя е ограничен благодарение на получени гаранции от страна на презастрахователя, които са във формата на парични депозити.

Управление: Кредитните рискове, описани по-горе (спад в кредитен рейтинг, концентрация) се следят чрез Комитет по Финанси и Риск.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

V. ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ, ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ЗА 2018 г.

Ликвиден рисък

Ликвидният рисък е рисъкът Дружеството да не е в състояние да покрие своите финансови задължения, когато тези задължения станат изискуеми. В конкретния случай на застрахователните операции, ликвидният рисък съответства на неспособността на застрахователя да изпълни договорните си задължения и да плати възникналите претенции.

Ръководството на Дружеството следи внимателно ликвидността и изгражда портфолио от бързоликвидни активи, които много лесно могат да се трансформират в пари в брой, т.е. краткосрочни депозити, които могат да бъдат трансформирани в пари в брой, ако възникне проблем с паричните потоци. Изработват се прогнози за всеки месец и наличните парични средства се контролират с цел осъществяване на ефективно управление на ликвидността.

Всички инвестиции се изпълняват гарантийки запазването на сигурността, качеството, ликвидността и доходността на общият инвестиционен портфейл.

Управление: Лихвените рискове описани по-горе се следят чрез Комитет по Финанси и Риск.

5.5 СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

На 15 януари 2019 г. Банка ДСК ЕАД с ЕИК 121830616 придобива пряко и непряко участие в капитала на Дружеството. Акционерите на Дружеството от 15 януари 2019 г. са:

- Банка ДСК ЕАД	58.45%	42,082 броя акции с номинална стойност 100 лева всяка
- Експресбанк АД	41.55%	29,918 броя акции с номинална стойност 100 лева всяка

На 23 януари 2019 г. името на дружеството е сменено на „Експрес Животозастраховане“ АД.

След датата на отчета за финансовото състояние не са настъпили други събития, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

VI. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

6.1 Корпоративни принципи и политики за управление

Компанията стриктно следва принципите и политиките за корпоративно управление, установени от Кодекса за застраховането, както и в Насоките на ЕОНЗПО на системата на управление, издадени на 14.09.2015 (моля, вижте следния линк: <https://eiopa.europa.eu/publications/eiopa-guidelines/guidelines-on-system-of-governance-solvency-ii>).

Дружеството е приело следните основни политики:

Политика за подписваческия рисък, политика за инвестиционния и ликвиден рисък, политика за премиера за застраховането рисък, политика за риска по управление на активи и пасиви, политика за управление на риска, свързан с формиране на резерви, политика за управление на капитала, политика за прогнозна оценка на собствените рискове, политика за постоянен контрол, политика за периодичен контрол, политика за нормативно съответствие, политика за прехвърляне на дейността, политика за управление на оперативните и репутационни рискове, политика за уреждане и разкриване на конфликт на интереси, политика за квалификация и надеждност, политика за оповестяване на информация за надзорни цели и публично.

Следвайки изискванията на чл. 77 (2) от Кодекса за застраховането, Съвета на директорите прегледа всички политики през отчетната година и направи необходимите промени, където това беше необходимо.

Следвайки изискванията на политиката за прехвърляне на дейността и Указание 14 от Насоките на ЕОНЗПО за системата на управление, Съвета на директорите назначи лица, в рамките на персонала на дружеството, които трябва да отговарят за възложените ключови функции.

6.2 Вътрешен контрол

Вътрешния контрол в Застрахователно акционерно дружество „Експрес Животозастраховане“ се дефинира като всички средства гарантиращи, че операциите, организацията и вътрешните процедури са в съответствие с:

- правни и регуляторни разпоредби;
- професионални и етични практики и
- вътрешни правила и процедури

Основната цел на системата за вътрешен контрол е предотвратяване на несъответствия, оценка и контрол на риска, да се гарантира надеждността, целостта и наличността на финансова и управленска информация, както и проверка на качеството на информационни и комуникационни системи.

• Организация на системата за вътрешен контрол

Прилагат се следните основни принципи:

- всеки служител е индивидуално отговорен за управлението на рисковете, и контрол над извършваните от него операции;
- степента на контрол е пропорционална на рисковата експозиция;
- независимост на вътрешния одит.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

VI. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

6.2 Вътрешен контрол (продължение)

Системата за вътрешен контрол е изградена на базата на модела на "трите линии на защита", описани по-долу:

1-ва линия на защита: Първо ниво на текущи контроли, изпълнявани във всеки отдел, състоящи се от:

- Оперативни контроли: проверки (автоматизирани или не), вградени в обработката на операциите, близък план контроли, включени в оперативните процеси;
- Управленски надзор: проверки от страна на ръководителите на отдели, с цел проверка дали процесите, за които те са отговорни, функционират правилно;
- Други мерки, които допринасят за управлението на различните рискови категории, като например организационни мерки (разделяне на функциите), автоматизация на операциите, вградени контроли в ИТ приложениета и т.н.

2-ра линия на защита: Второ ниво 2 постоянни проверки, които имат за цел:

- Проверка на контролите от първо ниво (правилно предназначение на контрола, ефективността и качеството му), както на оперативните контроли така и на управленския надзор (селективен и / или проверки на случаен принцип);
- Да установяват всички аномалии при извършване на проверките от ниво 1 и да гарантира, че те са отстранени.

3-та линия на защита: Вътрешен одит, стриктно независим от другите оперативни функции както и от текущия контрол.

• Контрол на оперативните рискове

Системата за контрол на оперативния риск се основава на следните пет инструмента:

Картографиране на Оперативните рискове

Картографирането на риска представлява самостоятелна оценка на риска, извършена от мениджърите на отдели (интервюта) чрез подхода отгоре-надолу. Рисковете се оценяват въз основа на тяхното въздействие, вероятността им за възникване и тяхното покритие.

Тези оценки се преценяват от екипа по оценка на оперативния риск въз основа на налични данни (оперативни загуби, управленски надзор, одиторски доклади, ключови рискови индикатори, показателите за качество и др.).

Картографирането на оперативния риск се актуализира ежегодно. Това дава възможност за годишен преглед на адекватността на системите за контрол, за проверка на основните сфери на риска и корекции, където е необходимо.

Събиране и анализ на данни относно оперативните загуби

Събирането на данни за оперативни загуби е необходима предпоставка за управление на риска. В сила е процедура за наблюдение и докладване на оперативните загуби.

Ключови рискови индикатори (КРИ)

Дванадесет ключови рискови индикатори, дефинирани от Групата на Сосиете Женерал се съблюдаваха. Те се отнасят до управление на финанси, управление на жалби, човешки ресурси (отсъствия и напускане), дейности възложени на външни изпълнители, измама и имплементиране на ключови препоръки.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

VI. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

6.2. Вътрешен контрол (продължение)

Непрекъсваемост на дейността и управление на кризи

Системата за непрекъсваемост на работата и управление на кризи се основава по-специално на следните елементи, които редовно се оценяват:

- Политика за непрекъснатост на дейността и управлението на кризи. Този документ отразява ангажимента на ръководството, че в случай на криза, ще бъдат взети всички необходими мерки за защита на работниците и служителите, активите и дейността на дружеството, ако е необходимо след временно влошени условия на работа;
- организация за управление на кризи, заедно с инструменти като специална кризисна клетка, обяснения за ролята на всяка кризисна функция, предварително определени помещения за кризисни ситуации, кризисен телефонен номер за комуникация със служителите при необходимост;
- редовно актуализиран набор от документи, които определят стратегията за непрекъснатост за всеки отдел и
- технически средства, включващи архивиращ и резервен сайт.

• **Контрол на съответствието**

Контрола по спазването на законите, подзаконовите актове, непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и вътрешните актове е под отговорността на ключова функция за съответствие.

Рискът от несъответствие означава всяко съдебно, административно или дисциплинарно наказание, което би могло да доведе до значителни финансови загуби или вреда на репутацията на дружеството, вследствие от неспазване на законови или подзаконови разпоредби, професионални и етични стандарти, добри пазарни практики и вътрешни инструкции, приложими за дружеството.

• **Картографиране на рисковете от несъответствие**

Картографирането на рисковете от несъответствие има за цел да оцени нивата на експозицията и покритието на риска от несъответствие. То е интегрирано в картографията на оперативния риск. Всички картографирани рискове от несъответствие са покрити с набор от планове за действие.

• **Ключова функция Вътрешен одит**

През 2018 Ключова функция вътрешен одит беше възложена на външен изпълнител и се осъществяваше от службата за вътрешен одит на групата Сосиете Женерал – IGAD според договор за подизпълнител от 29.06.2016. До 31/12/2018 Г-н Мишел Нури бе лицето, отговорно за изпълнението на Ключова функция вътрешен одит на компанията.

Трябва да се отбележи, че на 15 януари 2019 г. настъпи важно обстоятелство, свързано с управлението на дружеството. На тази дата акциите на Дружеството, собственост на Сожекап бяха прехвърлени на Банка ДСК ЕАД. На същата дата Банка ДСК ЕАД придоби по-голямата част от акциите на Сосиете Женерал Експресбанк АД, поради което от 15 януари 2019 г. Банка ДСК стана пряк (чрез придобиване на акции на Сожекап) и непряк акционер (чрез Сосиете Женерал Експресбанк АД) на дружеството. Името на дружеството бе променено на Експрес Животозастраховане АД и новото име е регистрирано в търговския регистър на България на 23 януари 2019 г.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

VI. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

6.2. Вътрешен контрол (продължение)

Ето защо и след приключване на сделката, на 30 ноември 2018 г. Съветът на директорите реши да възложи Ключова функция вътрешния одит на Банка ДСК ЕАД, а лицето, което е назначено за ръководител на ключова функция на вътрешния одит на дружеството е г-н Стефан Памукчies. На 6 декември 2018 г. КФН издаde одобрението на г-н Памукчies да стане ръководител на ключова функция вътрешния одит на дружеството. В съответствие с чл.111, ал.4 от Кодекса за застраховането, договорът за възлагане на ключова функция за вътрешен одит е предоставен на КФН преди сключването му. На 10 януари 2019 г. КФН издаde писмо, с което информира дружеството, че няма законови пречки за сключване на договора за аутсорсинг. Споразумението за възлагане на ключова функция за вътрешен одит на Банка ДСК е сключено на 14 януари 2019 г., считано от 15 януари 2019 г., когато е прекратен договорът за аутсорсинг със Сожекап.

• Възлагане на функцията Вътрешен одит

В съответствие с чл. 110 от Кодекса за застраховането, основната функция на вътрешния одит е възложена на Сожекап. На основание чл. 111, ал. 4 от Кодекса за застраховането договор за аутсорсинг е предоставен на КФН преди сключването му. Като част от Групата Сосиете Женерал, ЗАД Сожелайф България се ползва от услугите на одит отдела на Societe Generale DCPE одит отдел, който изпълнява мисии за вътрешен одит на Дружеството в съответствие с вътрешните правила и политики на Групата Сосиете Женерал и в съответствие със съответните процедури съгласно Кодекса за застраховането и Наредба № 32 на КФН от 13.09.2006 г. за изискванията към организацията и дейността на звеното за вътрешен контрол на застрахователя и на лицата, включени в застрахователна група.

Освен специализираните одитни мисии, вътрешните одитори на одит отдела на Societe Generale DCPE следят отблизо ежедневните дейности в Дружеството, като участват в Комитета за вътрешен контрол на Дружеството и Комитета за вътрешен одит.

• Комитет за вътрешен контрол, Комитет по вътрешен одит, Одит комитет

Комитет за вътрешен контрол - През 2012 г. в Дружеството бе въведена и допълнителна система за наблюдение на различни проекти, свързани с вътрешния контрол. Два пъти в годината, обичайно през март и ноември се провежда специална среща (комитет), за да се обсъдят дейностите в обхвата на вътрешния контрол – нормативно съответствие, мерки срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, отношения с регулатори, постоянна система за надзор, управление на кризи и непрекъсваемост на дейността, следене на ключови показатели за риска, следене на оперативни загуби, проследяване на проекта Платежоспособност II, развитие на местното законодателство и т.н. В комисията участваха Ръководителят на международната мрежа на Сосиете Женерал застраховане, отговарящ за България, Ръководителят по нормативно съответствие в Сосиете Женерал застраховане, Ръководителят на DCPE одит, отговарящ за България, Изпълнителният директор, Прокуритите, Ръководителят на Служба вътрешен контрол/ Ключова функция по вътрешен одит, Специалистът по нормативно съответствие, Ключова функция нормативно съответствие, както и всеки друг специалист, когато е необходимо.

Комитет по вътрешен одит - През 2012 г. в Дружеството бе въведена допълнителна система за наблюдение на напредъка на текущите одитни мисии. Два пъти в годината, през март и ноември се провеждаше специална среща (комитет), която да преразгледа състоянието на текущите одитни мисии, ако има такива, и взема решения за необходимите планове за действие по изпълнението на направените препоръки. В комисията участват Ръководителят на международната мрежа на Сосиете Женерал застраховане, отговарящ за България, Ръководителят по нормативно съответствие в Сосиете Женерал застраховане, Ръководителят на DCPE одит, отговарящ за България, Изпълнителният директор, Прокуритите, Ръководителят на Служба вътрешен контрол/ Ключова функция по вътрешен одит, Специалистът по нормативно съответствие, Ключова функция нормативно съответствие, както и всеки друг специалист, когато е необходимо.

През 2018 г. Дружеството продължи да подобрява системата си за вътрешен контрол.

Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

VI. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

6.2. Вътрешен контрол (продължение)

Одитен комитет - До май 2017 Одитният комитет работеше в съответствие с предишния Закон за независимия финансов одит (в сила до края на 2016), като функцията „Одитен комитет“ се изпълняваше от Съвета на директорите на Дружеството. Съгласно новия Закон за независимия финансов одит тази опция отпада. Дружествата следва да преструктурират одитните си комитети в рамките на шест месеца от датата, на която новият закон влиза в сила. В съответствие с новите изисквания, Сожелайф преструктурира Одитния си комитет. Според закона поне 2/3 от членовете на новия одитен комитет трябва да бъдат независими. Дружеството изпълни това изискване и назначи трима членове на Одитния комитет като двама са независими. Новите членове на Одитния комитет бяха назначени. Уставът на Одитния комитет беше одобрен на Общо събрание на акционерите на 15 май 2017. Новият Одитен комитет заседава три пъти през 2018.

Основната част от дейността на Одитния комитет беше свързана с избора и предложението на Общото събрание на акционерите на нови одиторски дружества, които да изпълнят съместния одит на Дружеството през 2018. В съответствие с изискванията на Кодекса за застраховането новите одиторски дружества на Дружеството бяха координирани с КФН.

Информацията, изисквана като съдържание на декларацията за корпоративно управление съгласно чл. 100н, ал.8, т.4,5 и 6 от ЗППЦК е неприложима за Дружеството, тъй като то не е публично дружество по смисъла на ЗППЦК.

Владимир Ралчев - Изпълнителен директор

ЕКСПРЕС ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ АД
ул. Осогово № 38-40
1303 София
тел: 02/ 981 28 33; факс: 02/ 981 40 32

Добринка Георгиева - Прокуррист

27.03.2019 г.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

	Бележки	2018 г. хил.лв.	2017 г. хил.лв.
Бруто премии	3(а)	15,009	16,331
Отстъпени премии на презастрахователи	3(б)	(333)	(337)
Нетни премии		14,676	15,994
Приходи от финансови активи на разположение за продажба	4	140	143
Други приходи от / (разходи за) инвестиции	5	(460)	72
Общо приходи от / (разходи за) инвестиции		(320)	215
Други приходи		161	384
Общо приходи		14,517	16,593
Разходи за обезщетения нетно от презастраховане			
Разходи за изплатени откупи и обезщетения, бруто	7, 22	(2,614)	(2,400)
Изменение на задълженията по застрахователни договори – бруто, с изключение на пренос-премиен резерв	7, 22	(1,300)	(4,372)
Изменение на дела на презастрахователя в резерва за предстоящи плащания	7, 22	(238)	204
Разходи за обезщетения, нетно		(4,152)	(6,568)
Преки аквизиционни разходи	8	(3,394)	(3,237)
Комисионни от презастраховане и участие в печалбите	6	(2,137)	(1,841)
Административни разходи	9	(4,686)	(4,636)
Общо други разходи за дейността		(10,217)	(9,714)
Оперативна печалба		148	311
Разход за данък върху доходите	10	(9)	(24)
Печалба за годината		139	287

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на 27.03.2019 г.

Владимир Радичев
Изпълнителен директор
ул. Осогово № 38-40
1303 София

Пояснителните бележки на страниците 6 до 57 са неразделна част от финансовия отчет.

Делойт Одит ООД

Славия Пенева
Регистриран одитор

15.04.2019

Петя Славова
Мениджър Финанси и Счетоводство
(Съставител)

Бейкър Тили Клиту и партньори ООД

Красимира Радева
Регистриран одитор

15.04.2019

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

	Бележки	2018 г. хил.лв.	2017 г. хил.лв.
Печалба за годината		139	287
Друг всеобхватен доход			
<i>Друг всеобхватен доход, подлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди</i>			
Преоценка на финансови активи на разположение за продажба	15	(158)	(44)
Данъчен ефект от преоценки на финансови активи на разположение за продажба		9	4
Друг всеобхватен доход, подлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди, нетно от данъци	11	(149)	(40)
<i>Друг всеобхватен доход, неподлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди, нетно от данъци</i>		-	-
Друг всеобхватен доход за годината		(149)	(40)
Общ всеобхватен доход, нетно от данъци		(10)	247

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на 27.03.2019г.

ЕКСПРЕС ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ АД
Владимир Ралчев Добринка Георгиева
Изпълнителен директор ул. Осогово № 38-4 Прокуррист
1303 София тел.: 02/ 981 28 33; факс: 02/ 981 40 32

Петя Славова
Мениджър Финанси и Счетоводство
(Съставител)

Пояснителните бележки на страници от 6 до 57 са неразделна част от финансовия отчет.

Делойт Одит ООД

Силвия Пенева
Регистриран одитор

15.04.2019

Бейкър Тили Клиту и партньори ООД

Красимира Радева
Регистриран одитор

15.04.2019

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември 2018 г.**

	Бележки	2018 г. хил.лв.	2017 г. хил.лв.
АКТИВИ			
Нематериални активи	14	603	607
Нетекущи материални активи	20	49	70
Финансови активи на разположение за продажба	15	7,520	7,517
Други финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба	15	133	59
Депозити във финансови институции	16	11,090	13,063
Финансови активи в инвестиционни фондове	15	5,695	4,722
Вземания по застрахователни операции – несвързани лица	17	611	509
Вземания по застрахователни операции – свързани лица	18	355	350
Активи по презастрахователни операции	22	333	573
Предплатени разходи	21	48	44
Вземания от презастрахователи	24	222	-
Други вземания	21	75	60
Пари и парични еквиваленти	19	4,505	2,691
ОБЩО АКТИВИ		31,239	30,265
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Основен капитал	13	7,200	7,200
Други резерви	13	5,634	5,755
Непокрита загуба		(1,202)	(1,313)
Общо собствен капитал		11,632	11,642
Пасиви			
Задължения по застрахователни договори	22	9,823	9,484
Задължения по застрахователни договори, свързани с инвестиционен фонд	22	5,695	4,756
Доходи на персонала при пенсиониране	28	181	99
Задължения по застрахователни операции	23	186	150
Задължения по презастрахователни операции	24	623	519
Задължения към фонд за обезпечаване на застрахователни вземания	25	98	91
Задължения към бюджета	26	106	28
Задължения по корпоративен данък	26	-	16
Задължения към персонала	27	166	175
Задължения към свързани лица	29	2,415	2,963
Други задължения	30	314	342
Общо пасиви		19,607	18,623
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		31,239	30,265

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на 27.03.2019 г.

ЕКСПРЕС ЖИВОТОЗАСТРАХОВАЩО ДРУЖЕСТВО
Изпълнителен директор Ул. Осогово № 38-40
тел.: 02/ 981 28 33; факс: 02/ 981 40 32
Пояснителните бележки на страници от б до 57 са неразделна част от финансовия отчет.

Делойт Одит ООД

Силвия Пенева
Регистриран одитор

15.04.2019

Петя Сланкова
Мениджър Финанси и Счетоводство
(Съставител)

Бейчър Тили Клиту и партньори ООД

Красимира Радева
Регистриран одитор
15. 04. 2019

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕННИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ**

Бележка	Основен капитал		Премиен резерв (Бел 13)	Други резерви	Преоценъчен резерв	Натрупани загуби	Общо собствен капитал
	хил.лв.	хил.лв.		хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	
На 1 януари 2018 г.	7,200	766	4,913		76	(1,313)	11,642
Печалба за периода	-	-	-		-	139	139
Друг всеобхватен доход	11	-	-	-	(149)	-	(149)
Общо всеобхватен доход					(149)	139	(10)
Заделяне на законови резерви	-	-	-	28	-	(28)	-
На 31 декември 2018 г.	13	7,200	766	4,941	(73)	(1,202)	11,632

Бележка	Основен капитал хил.лв.	Премиен резерв хил.лв.	Други резерви (Бел 13)		Преоценъчен резерв хил.лв.	Натрупани загуби хил.лв.	Общо собствен капитал хил.лв.
			хил.лв.	хил.лв.			
На 1 януари 2017 г.	7,200	766	4,857		116	(1,544)	11,395
Печалба за периода	-	-	-		-	287	287
Друг всеобхватен доход	11	-	-	-	(40)	-	(40)
Общо всеобхватен доход		-	-	-	(40)	287	247
Заделяне на законови резерви		-	-	56	-	(56)	-
На 31 декември 2017 г.	13	7,200	766	4,913	76	(1,313)	11,642

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на 27.03.2019 г.

ЕКСПЕЦ ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ АД
Добричка боргиева
Изпълнителен директор Прокуррист
ул. Осогово № 38-40
1303 София

Пояснителните бележки на страници от 6 до 57 са неразделна част от финансовия отчет.

Делойт Одит ООД

Силвия Пенева
Регистриран одитор

15.04.2019

Петя Славова
Мениджър Финанси и Счетоводство
(Съставител)

Бейкър Тили Клиенти и Партньори ООД

Красимира Радева
Регистриран одитор

15. 04. 2019

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

	Бел. хил.lv.	2018 г. хил.lv.	2017 г. хил.lv.
Парични потоци от оперативна дейност			
Печалба преди данъци		148	311
Корекции за равнение на печалбата с нетните парични потоци			
Непарични:			
Амортизация на нетекущи материални активи	20	21	30
Амортизация на нематериални активи	14	96	29
Начисления приходи от лихви	4,5	(140)	(206)
Изменение в задължението за доходи при пенсиониране		82	16
Обезценка на вземания	9	81	104
(Печалба)/ загуба от финансови активи по справедлива стойност в печалба или загуба	15	458	(72)
Други приходи		(5)	(384)
Корекции в оборотния капитал:			
(Увеличение) на предплатените разходи	21	(4)	(18)
(Увеличение) на вземания по застрахователни операции от свързани лица	18	(3)	(137)
(Увеличение) на вземанията по застрахователни операции от несвързани лица	17	(183)	(86)
(Увеличение)/ намаление на активи по презастрахователни операции и на вземания от презастрахователи	22,24	18	(145)
(Увеличение) на други вземания	21	(9)	(28)
Увеличение на разчети по презастраховане	24	104	73
Увеличение на задълженията по застрахователни договори	22	339	1,645
Увеличение на задълженията за фонд за обезпечаване на застрахователни вземания	25	7	3
Увеличение/ (намаление) на задължения по застрахователни операции	23	36	(21)
Увеличение на задълженията по застрахователни договори, свързани с инвестиционен фонд	22	939	2,720
Увеличение в задължения към бюджета	26	87	1
Увеличение/ (намаление) в задължения към персонала	27	(9)	20
Увеличение/ (намаление) в задължения към свързани лица	29	(548)	149
Увеличение/ (намаление) в други задължения	30	(28)	383
Платен корпоративен данък		(31)	(57)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		<u>1,454</u>	<u>4,330</u>
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупка на нетекущи материални активи	20	-	(20)
Покупка на нематериални активи	14	(92)	(126)
Постъпления от продажба на материални и нематериални активи		5	-
Покупка на финансови активи на разположение за продажба	15	(645)	(2,447)
Падеж на финансови активи на разположение за продажба	15	462	1,406
Покупка на дялове от инвестиционни фондове	15	(2,960)	(4,112)
Продажба на дялове от инвестиционни фондове	15	1,455	1,451
Получена лихва по депозити и финансови активи, на разположение за продажба		162	223
Постъпления от депозити с падеж над три месеца		10,319	9,662
Платежи по депозити с падеж над три месеца		(8,346)	(12,253)
Нетни парични потоци от / (използвани в) инвестиционна дейност		<u>360</u>	<u>(6,216)</u>
Нетно увеличение/ (намаление) на парични средства и парични еквиваленти		1,814	(1,886)
Парични средства и парични еквиваленти в началото на периода		2,691	4,577
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	<u>19</u>	<u>4,505</u>	<u>2,691</u>

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на 27.03.2019 г.

ЕКСПРЕС ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНИЕ
 Владимир Ралчев Добринка Георгиева
 Изпълнителен директор Ул. Осогово № 18/40
 1303 София
 тел.: 02/ 981 28 33; факс: 02/ 981 40 32

Пояснителните бележки на страници от 6 до 57 са неразделна част от финансовия отчет.

Делойт Одит ООД

Силвия Пенева
Регистриран одитор

15.04.2019

Петя Славова
Мениджър Финанси и Счетоводство
(Съставител)

Бейкър Тили Клийт и партньори ООД
Красимира Радева
Регистриран одитор
15.04.2019

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО
София
Рег. № 129
ДЕЛОЙТ ОДИТ ООД

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

1. Корпоративна информация

Информация за Застрахователното дружество

Застрахователно акционерно дружество „Експрес Животозастраховане“, предишно „Сожелайф България“ („Дружеството“) е регистрирано с решение №1/29.05.2007 г. на Софийски градски съд по фирмено дело 8025/2007 г., ЕИК 175294549.

Сосиете Женерал, Франция е крайната компания-майка на Дружеството към 31 декември 2018 г. От 15 януари 2019 г. крайната компания-майка на дружеството е OTP Group.

Дружеството се представлява от изпълнителен директор и прокуррист („ръководство“) и е регистрирано със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Осогово“ № 38-40.

Дружеството е получило разрешение за застрахователна дейност № 619-ЖЗ от 4 май 2007 г. от Комисията за финансов надзор.

Към 31 декември 2018 г., акционерите на Дружеството са:

- Сожекап Франция	58.45%	42,082 броя акции с номинал 100 лева, всяка
- Сосиете Женерал Експресбанк АД	41.55%	29,918 броя акции с номинал 100 лева, всяка

На 15 януари 2019 г. Банка ДСК ЕАД с ЕИК 121830616 придобива пряко и непряко участие в капитала на Дружеството. Акционерите на Дружеството от 15 януари 2019 г. са:

- Банка ДСК ЕАД	58.45%	42,082 броя акции с номинал 100 лева, всяка
- Експресбанк АД	41.55%	29,918 броя акции с номинал 100 лева, всяка

Името на Дружеството е сменено на „Експрес Животозастраховане“ АД на 23.01.2019 г.

Броят на персонала към 31 декември 2018 г. е 26 души (2017 г: 30).

Общото управление на Дружеството се осъществява от Съвет на директорите.

Регулаторна рамка на дейността

Основната дейност на Дружеството се извършва съгласно Кодекса за застраховането в България („Кодексът“). Дружеството извършва застрахователна дейност – т.е. осигуряване на застрахователно покритие на рискове по силата на застрахователен договор. Дружество е лицензирано съгласно Кодекса от Комисията за финансов надзор. Лицензът дава право за извършване на застрахователна дейност по следните видове застраховки:

- Застраховка „Живот“
 - Застраховка „Живот“
 - Аноитети
 - Допълнителна застраховка
- Застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд;
- Допълнителна застраховка;
- Застраховка „Злополука“.

Дружеството извършва единствено застрахователна дейност и не може да осъществява друга търговска дейност извън предмета на дейността си. Дружеството има право да извършва застраховане само по посочените в лиценза видове застраховки. Застрахователната дейност на Дружеството включва оценка на застрахователния риск, определяне на застрахователна премия и установяване на настъпило застрахователно събитие.

Основните застрахователни продукти, които Дружеството предлага, които са свързани с банкови продукти, са:

- Застраховка „Живот“ за кредитополучатели;
- Застраховка „Живот“ за ключови лица на кредитополучатели (малки и средни предприятия или корпоративни компании) на кредитна услуга овърдрафт и инвестиционни заеми;
- Групова рискова застраховка „живот“;
- Застраховка със спестовен характер;
- Застраховка злополука на физически лица кредитополучатели на кредитна услуга овърдрафт, титуляри на разплащателна сметка или на спестовна сметка;
- Застраховка злополука на притежатели на карти и застраховка злополука на притежатели на револвирращи карти.
- Застраховка „живот“ на лизингополучатели/съдържаници по лизингови договори;
- Групова семейна застраховка Злополука;
- Активно презастраховане по Застраховка „Живот“ за кредитополучатели.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.1 База за изготвяне

Годишният финансов отчет е изгoten на база на историческата стойност, с изключение на инвестициите на разположение за продажба, които са оценени по справедлива стойност и финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Счетоводните регистри на Дружеството се водят в български лева – националната валута в Република България. Данните в годишния финансов отчет са представени в хиляди български лева (хил.lv.), освен ако не е упоменато друго.

Годишният финансов отчет на Дружеството е изгoten в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), така както са приети за прилагане в Европейския съюз (ЕС). Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС“ по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

Действащо предприятие

Финансовият отчет на Дружеството е изгoten на база принципа-предположение за действащо предприятие. Дружеството е реализирало печалба на стойност 139 хил. лв. за финансовата 2018 година и печалба за финансовата 2017 година в размер на 287 хил. лв.

Ръководството счита, че Дружеството ще продължи своята дейност, като действащо предприятие в обозримо бъдеще, и следователно ще бъде в състояние да урежда пасивите си в нормалния ход на дейност.

Извънление за съответствие

Годишният финансов отчет на Дружеството е изгoten в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане от Европейския съюз (ЕС).

Дружеството представя отчета за финансовото си състояние най-общо по степен на ликвидност. Анализ относно възстановяването на активите или уреждането на пасивите в рамките на двадесет месеца след датата на отчета за финансовото състояние (текущи) и след повече от 12 месеца след датата на отчета за финансовото състояние (неттекущи) е представен в пояснителните бележки.

Финансови активи и финансови пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, единствено когато съществува законово право за компенсиране на признатите суми и когато е налице намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите. Приходи и разходи не се компенсират в отчета за доходите, освен ако това не е позволено или разрешено от определен счетоводен стандарт или разяснение, както конкретно е оповестено в счетоводната политика на Дружеството.

2.2 Промени в счетоводните политики и оповестявания

Първоначално прилагане на нови стандарти и разяснения и изменения към съществуващи стандарти, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните изменения на съществуващи стандарти, нови стандарти и разяснения, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС, са влезли в сила за текущия отчетен период:

- **МСФО 9 Финансови инструменти** – приет от ЕС на 22 ноември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **МСФО 15 Приходи от договори с клиенти и изменения на МСФО 15 Дата на влизане в сила на МСФО 15** – приет от ЕС на 22 септември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **Изменение на МСФО 2 Плащане на базата на акции – Класифициране и измерване на сделки на базата на акции** – прието от ЕС на 26 февруари 2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.2 Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Първоначално прилагане на нови стандарти и разяснения и изменения към съществуващи стандарти, влезли в сила през текущия отчетен период (продължение)

- Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори – Приложение на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори – прието от ЕС на 3 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 или при първоначално приложение на МСФО 9 Финансови инструменти),
- Изменение на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти – Изясняване на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти – прието от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- Изменение на МСС 40 Инвестиционни имоти – Прехвърляне на инвестиционни имоти – прието от ЕС на 14 март 2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- Изменения на МСФО 1 и МСС 28 вследствие на Подобрения на МСФО (цикъл 2014-2016), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МСС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 7 февруари 2018 (измененията на МСФО 1 и МСС 28 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- КРМСФО 22 Сделки в чуждестранния валута и авансови плащания – прието от ЕС на 28 март 2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).

Във връзка с МСФО 9 Финансови инструменти и Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори (Приложение на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори), Дружеството е избрало да приложи временното освобождаване от прилагането на МСФО 9 съгласно изменение в МСФО 4. МСФО 9 се очаква да се приложи заедно с МСФО 17. Ръководството на Дружеството счита, че то изпълнява критериите за временно освобождаване, тъй като:

- Дружеството не е прилагало досега предходни версии на МСФО 9;
- Дейността му е основно застрахователна към годишния период, предшестващ 1 април 2016: като Дружеството не осъществява съществена дейност несвързана със застрахователната и общите застрахователни задължения, определени като всички задължения, свързани с договори в обхват на МСФО 4, включително задължения за комисионни и разпределение на печалбата, свързани с такива договори представляват 86% от общите пасиви към 31 декември 2015.

Счетоводните политики на Дружеството относно приходите са оповестени в подробности в бележка 2.4 по-долу. В допълнение към по-подробното оповестяване на свързаните с приходи операции на Дружеството, приложението на МСФО 15 няма друго значимо въздействие върху финансовото състояние и/или финансовите резултати на Дружеството.

Приемането на останалите изменения на съществуващи стандарти и разяснения не е довело до съществени промени във финансовия отчет на Дружеството.

Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Към датата на одобряване на настоящия финансов отчет следните нови стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, все още не са влезли в сила:

- Изменение на МСФО 9 Финансови инструменти – Характеристики за предплащане с отрицателно обезщетение – прието от ЕС на 22.03.2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2019);
- КРМСФО 23 Несигурност при третирането на данъка върху доходите – прието от ЕС на 23.10.2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2019);
- Изменения на МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – приети от ЕС на 08.02.2019 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2019),
- Изменения на МСС 19 Доходи на наети лица – Корекция на плана, съкращаване или уреждане – приети от ЕС на 13.03.2019 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2019),

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.2 Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила (продължение)

- **Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2015-2017), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 14.03.2019 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2019),**
- **МСФО 16 Лизинг – приет от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2019).**

Дружеството ще приеме МСФО 16 от 01.01.2019 г. и е избрало да приложи модифицирания ретроспективен метод за прилагане. МСФО 16 установява лизингополучателите да отчитат всички лизинги по единен модел, който налага балансовото им признаване, по подобие на отчитането на финансовия лизинг по МСС 17. Дружеството е прегледало и анализирало всички лизингови споразумения, в светлината на изискванията на новия МСФО 16.

Стандартът ще засегне основно оперативните лизинги на дружеството в качеството му на лизингополучател. Ефектите от прилагане на МСФО 16 се очаква да са приблизително следните:

- a) Дружеството очаква да признае активи "право на ползване" приблизително за 706 х.лв. на 01.01.2019 г. и съответно задължения по лизинг в размер на 706 х.лв.
- b) Дружеството очаква нетната печалба за 2019 г. да се понижи приблизително с 2 х.лв., в резултат от прилагането на новия стандарт.
- b) Нетните парични потоци от оперативна дейност ще се увеличат, а нетните парични потоци от финансова дейност ще се намалят приблизително със 173 х.лв., тъй като плащанията за главници по договорите за лизинг ще се отчитат изцяло към финансовата дейност.

Дружеството е избрало да не приема тези нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти преди датата на влизането им в сила. Дружеството очаква приемането на тези стандарти и изменения на съществуващи стандарти да не окаже съществен ефект върху финансия му отчет в периода на първоначално прилагане, с изключение на приемането на МСФО 16, както е оповестено по-горе.

Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

По настоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

- **МСФО 14 Разчети за регуляторни отсрочени сметки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междудинен стандарт и да изчака окончателния стандарт,**
- **МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021),**
- **Изменение на МСФО 3 Бизнес комбинации – Определение за бизнес (в сила за бизнес комбинации за които датата на придобиване е на или след началото на годишен отчетен период, започващ на или след 1 януари 2020 и за придобиване на актив, възникващо на или след началото на този период),**
- **Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);**
- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки – Определение за същественост (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020),**

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.2 Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от CMCC, които все още не са приети от ЕС (продължение)

- Изменения на Референциите към Концептуалната рамка в МСФО (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020).

Дружеството очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството в периода на първоначалното им прилагане, с изключение на МФСО 17 Застрахователни договори.

Отчитането на хеджиранието, относящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чито принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

Според преценката на Дружеството прилагането на отчитане на хеджиранието за портфейли от финансови активи и пасиви съгласно МСС 39 Финансови инструменти - Признаване и оценяване, няма да окаже съществен ефект върху финансовия отчет, ако се приложи към отчетната дата.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.3 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените приходи, разходи, активи и пасиви и оповестяването на условни задължения към датата на отчета, както и върху приходите и разходите, отчетени в периода. Фактическите резултати в бъдеще могат да се различават от направените приблизителни оценки и разликата да е съществена за финансовия отчет. Тези оценки се преразглеждат регулярно и ако с необходима промяна, последната се осчетоводява в периода, през който е станала известна.

Използвани съществени преценки и предположения при изготвянето на финансовия отчет са посочени в т. 2.4 Обобщение на съществени счетоводни политики, раздел „Задължения по застрахователни договори“ и раздел „Данък върху доходите“. Тези преценки и предположения оказват ефект върху балансовите стойности на активите и пасивите, и на условните задължения към датата на отчета за финансовото състояние, както и имат влияние върху отчетените приходи и разходи за годината. Въпреки че преценките се базират на най-добрния исторически опит по отношение на бъдещите очаквания и предположения въз основа на финансата информация към датата на одобрение на финансовите отчети, и се считат за приемливи при дадените обстоятелства, фактическият изход може да е съществено различен от тези предположения в един бъдещ период, който е обект на възможни промени.

Задълженията, които са свързани с инвестиционни договори се представят по справедливата стойност на активите, свързани с инвестиционни договори. Оценката на задълженията включва преоценката на дялове на инвестиционните фондове, която се определя от общата стойност на активите. Броят инвестиционни дялове, умножен по текущата стойност на един инвестиционен дял към датата на отчетния период, представлява резерв по инвестиционния договор, който определя размера на задължението. Допълнителна информация относно задълженията по инвестиционни договори е представена в Бележка 22.

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики

Застрахователни договори – класификация

Застрахователни договори са договори, при които Дружеството (Застрахователят) е приело значителен застрахователен риск от друго лице (застраховано лице), чрез уговорка за комплексиране на застрахования, ако настъпи специфично несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което да засегне застрахованото лице. Като общо правило Дружеството определя дали има голяма концентрация на застрахователен риск чрез сравнение на платени обезщетения с обезщетенията, които биха били платени, ако застрахователното събитие не бе възникнало. Застрахователните договори също могат да прехвърлят и финансов риск.

Когато един договор е класифициран като застрахователен, той остава до края като застрахователен, дори ако застрахователният риск намалее значително през този период, освен ако всички права и задължения се погасят или изтекат.

Нематериални активи

Нематериалните активи се оценяват първоначално по цена на придобиване. След първоначалното признаване, нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Дружеството прилага prag на същественост от 700 лв. за завеждане на нематериалните активи.

Полезната живот на нематериалните активи е определен като ограничен.

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезната им живот и се проверяват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Поне в края на всяка финансова година се извършва преглед на полезната живот и прилаганите методи на амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизиционния срок или метод и се третират като промяна в приблизителните счетоводни оценки.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастрахование“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Разходите за амортизация на нематериалните активи, с ограничен полезен живот, се класифицират в категорията разходи, съответстваща на функцията (предназначението) на нематериалния актив в отчета за доходите.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериален актив, представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива, се включват в отчета за доходите, когато активът бъде отписан.

Дружеството амортизира своите нематериални активи по линейния метод за срока на полезнния живот на отделните активи.

Годишните амортизационни норми на основните групи нематериални активи са, както следва:

	2018 г.	2017 г.
Програмни продукти	20%-33%	25%

Функционална валута и валута на представяне

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството. Сделките в чуждестранна валута първоначално се отразяват във функционалната валута по обменния курс на датата на сделката. Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути се преизчисляват във функционалната валута, в края на всеки месец, по заключителния обменен курс на Българска народна банка за последния работен ден от съответния месец. Всички курсови разлики се признават в отчета за доходите.

Немонетарните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута, се превръщат във функционалната валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (придобиване).

Основните валутни курсове към 31 декември 2018 спрямо български лев са, както следва:

	2018 г.	2017 г.
1 EUR	1.95583	1.95583
1 USD	1.70815	1.63081

От 1999 година българският лев е с фиксиран курс от 1.95583 лв. за едно евро.

Немонетарните активи и пасиви, които се оценяват по историческата цена на придобиване в чуждестранна валута се превръщат във функционална валута, като се използват обменни курсове към датата на първоначалната транзакция и не се преизчисляват впоследствие. Немонетарните активи и пасиви, оценени по справедлива стойност в чуждестранна валута, се превръщат във функционална валута, като се използва обменния курс към датата на оценка на справедливата стойност. Всички курсови разлики се отнасят в отчета за доходите, с изключение на разлики, свързани с позиции, за които печалбите или загубите се признават директно в собствения капитал и когато печалбата или загубата се признава в собствения капитал нетно от валутния компонент.

Данък върху доходите

Текущи данъци върху доходите

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия период се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или са в значителна степен приети към датата на отчета за финансовото състояние.

Текущите данъци се признават пряко в собствения капитал (а не в печалбата или загубата), когато данъцът се отнася до статии, които са били признати пряко в собствения капитал.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Данък върху доходите (продължение)

Отсрочен данък върху доходите

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към датата на отчета за финансовото състояние, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, освен степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на репутация или от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намалями временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намалямите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползванияте данъчни загуби, освен ако отсроченият данъчен актив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката.

Дружеството извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към всяка дата на отчета за финансовото състояние и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целият или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен. Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, която да позволи отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди, въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или влезли в сила, в значителна степен, към датата на отчета за финансовото състояние.

Отсрочените данъци се признават директно в собствения капитал (а не в печалбата или загубата), когато данъкът се отнася до статии, които са били признати директно в собствения капитал.

Дружеството компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчно-задължено предприятие.

Отсрочените данъчни активи във връзка с данъчни загуби се признават до степента да която е вероятно, че ще има данъчна печалба срещу която загубите да бъдат използвани. Необходима е преценка за да се определи сумата на отсрочените данъчни активи, които може да се признаят въз основа на очакваните във времето данъчни печалби заедно с бъдещи данъчни стратегии.

Плащания на базата на акции

Дружеството измерва стойността на сделките с наети лица, уреждани със собствен капитал, въз основа на справедливата стойност на капиталовите инструменти към датата, на която са предоставени. Приблизителната оценка на справедливата стойност изисква да се определи най – подходящият модел за оценка при предоставяне на капиталови инструменти, които зависят от сроковете и условията уговорени при предоставянето.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Инвестиции и други финансови активи

В съответствие с приетата инвестиционна политика, средствата на Дружеството се инвестират в:

1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата;
2. Ценни книжа, приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа – акции и корпоративни облигации;
3. Банкови депозити.

Подробен анализ на управлението на финансовия рисък е изложен в Бележка 32.

Финансовите активи в обхвата на МСС 39 се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата или като заеми и вземания, или като инвестиции, държани до падеж или като финансови активи на разположение за продажба, както това е по-уместно. Финансовите активи се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансния актив.

Дружеството класифицира финансовите си активи при първоначалното им признаване и в края на всеки отчетен период преразглежда класификацията на тези активи, за които това е позволено и уместно.

Редовните покупки или продажби на финансови активи се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Дружеството се е ангажирало да купи или продаде актив. Редовните покупки или продажби са покупки или продажби на финансови активи, чито условия изискват прехвърлянето на актива през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар.

В края на годината финансовите активи на Дружеството включват финансови активи на разположение за продажба, парични средства и парични еквиваленти, финансови активи признати в печалба и загуба, депозити, вземания и други.

Финансови инвестиции на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са тези недеривативни финансови активи, които са определени като на разположение за продажба или не са класифицирани в някоя от другите три категории. Тези инвестиции се признават първоначално по справедлива стойност. След първоначално им признаване, финансовите активи на разположение за продажба се оценяват по справедлива стойност, като нереализираните печалби или загуби от тях се признават в отчета за всеобхватния доход. При отписване или обезценяване на инвестициите, натрупаната печалба или загуба, приздана преди това в собствения капитал, се признава в печалбата или загубата.

Ако справедливата стойност не може да бъде надеждно определена, тези финансови инструменти се оценяват по цена на придобиване, която представлява справедливата стойност на възнаграждението, платено за придобиването на инвестициите, или първоначално получената сума на финансия пасив. Всички разходи по сделката, които са пряко свързани с придобиването, се включват в цената на придобиване на инвестициите.

Заеми и вземания

Заемите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирана или определяема плащання, които не се котират на активен пазар. Тези инвестиции се признават първоначално по себестойност, представляваща справедливата стойност на възнаграждението, платено за придобиване на инвестициите. Всички разходи, директно свързани с придобиването, също се включват в себестойността на инвестициите. След първоначалното им признаване, Дружеството оценява заемите и вземанията, държани до падеж, по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент, намалена с провизията за обезценка. Печалбите и загубите от заеми и вземания се признават в печалбата или загубата, когато заемите и вземанията бъдат отписани или обезценени, както и чрез процеса на амортизация.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Инвестиции и други финансови активи (продължение)

Справедлива стойност на финансови активи

След първоначалното признаване, Дружеството оценява финансовите активи на разположение за продажба по справедлива стойност. Правилата за оценка на финансовите инструменти на Дружеството регламентират реда и начин за последваща оценка, източниците и системите за събиране на информация за справедливата стойност на финансовите инструменти.

Амортизирана стойност

Заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност. Тя се изчислява като се използва методът на ефективния лихвен процент минус загубата от обезценка.

Изчислението отчита всяка премия или отстъпка при придобиването и включва разходите и таксите по сделката, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент.

Финансови активи по справедлива стойност, отчитани чрез печалба или загуба

Финансови активи по справедлива стойност през печалба или загуба включват финансови активи, държани за продажба и тези активи, които при първоначално признаване са обозначени като финансови активи по справедлива стойност през печалба или загуба. Инвестиции, закупени с намерението за продажба в близко бъдеще, се класифицират като държани за търгуване. Деривати, включително отделно свързани деривати, също се класифицират като държани за търгуване освен ако не се обозначат като ефективни хеджиращи инструменти, дефинирани в МСС 39. За да бъдат инвестициите посочени по справедлива стойност през печалбата или загубата, трябва да се спазват следните изисквания:

- Посочването по справедлива стойност елиминира или значително намалява непоследователното отчитане, което в други случаи би се появило от отчитането на активите или пасивите или признаването на печалби и загуби на различна база или
- Активите и пасивите са част от група финансови активи, финансови пасиви или и двете, които са управлявани и тяхното изпълнение е оценено на база справедлива стойност в съответствие с управлението на риска или инвестиционните стратегии.

След първоначалното признаване, те се преоценяват по справедлива стойност. Промените в справедливата стойност се записват като „Печалби и загуби по справедлива стойност“. Лихвата се начислява и посочва в „Доходи от инвестиции“, като се използва ефективен лихвен процент. Приходите от дивиденти се посочват в „Доходи от инвестиции“, при настъпване правото за плащане.

Оценяване на справедлива стойност

Дружеството оценява своите финансови инструменти като финансови активи на разположение за продажба и финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, по справедлива стойност към отчетната дата. Справедливите стойности на финансовите инструменти, оценени по амортизирана стойност, са оповестени в Бележка 36. Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Дружеството.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или от продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Инвестиции и други финансови активи (продължение)

Дружеството използва оценителски методи, уместни при обстоятелствата, за които има достатъчно данни за оценяване на справедливата стойност като се максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изиска оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

- Ниво 1 – Използват се котирани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено;
- Ниво 3 – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани.

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Дружеството преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло) към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфер(и) от едно ниво в друго.

Ръководството на Дружеството определя политиките и процедурите, които се прилагат по отношение както на регулярните оценки по справедлива стойност като тези на финансови активи на разположение за продажба, така и на нерегулярните оценки по справедлива стойност, като тези на активи, държани за продажба/разпределение към собствениците.

Към всяка отчетна дата, ръководството прави анализ на изменението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване съгласно счетоводните политики на Дружеството. Това включва преглед на ключовите входящи данни, използвани в последната оценка и сравняването им с подходяща историческа информация като склучени договори и други подходящи документи.

За целите на оповестяването на справедливата стойност, Дружеството определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и рисък и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, описана по-горе.

Анализ на справедливите стойности на финансови активи и детайли как са оценени е представен в Бележка 33.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Инвестиции и други финансови активи (продължение)

Обезценка на финансови активи

Дружеството преценява на всяка отчетна дата дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка във връзка с активи, отчитани по амортизирана стойност, сумата на загубата се оценява като разликата между балансовата стойност на актива и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци (с изключение на очакваните бъдещи загуби, които не са възникнали), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за финансия актив (т.е. ефективният лихвен процент, изчислен при първоначалното признаване). Балансовата стойност на актива се намалява чрез използване на корективна сметка за провизия за обезценка. Сумата на загубата се признава в отчета за доходите.

Дружеството първо преценява дали съществуват обективни доказателства за обезценка индивидуално за финансови активи, които са съществени поотделно, и индивидуално или колективно за финансови активи, които не са съществени поотделно. Ако Дружеството определи, че не съществуват обективни доказателства за обезценка за индивидуално оценяван финанс актив, независимо дали той е съществен или не, то включва актива в група от финансови активи със сходни характеристики на кредитен риск и ги подлага на преглед за обезценка колективно.

Активи, които се подлагат на преглед за обезценка индивидуално и за които продължава да бъде призната загуба от обезценка, не се включват в колективната преценка за обезценка. Прегледът на обезценката се извършва към всяка дата на отчета за финансовото състояние.

Ако в следващ период сумата на загубата от обезценка намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, преди това признатите загуби от обезценка се възстановяват до степента, до която балансовата стойност на актива не превишава неговата амортизирана стойност към датата на възстановяване. Възстановяването на загубата от обезценка се признава в печалбата или загубата.

Финансови инвестиции на разположение за продажба

Когато финанс актив на разположение за продажба е обезценен, сумата, представляваща разликата между неговата цена на придобиване (нетно от погашения на главницата и амортизация) и неговата текуща справедлива стойност, минус загубата от обезценка, призната преди това в печалбата или загубата, се изважда от отчета за всеобхватния доход и се признава в печалбата или загубата. Възстановяването на загуба от обезценка за инвестиция в капиталов инструмент не се признава в печалбата или загубата. Възстановяването на загуба от обезценки за дългов инструмент се признава в печалбата или загубата, ако нарастването в справедливата стойност на инструмента може обективно да се свърже със събитие, настъпило след признаването на загубата от обезценката в печалбата или загубата.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Инвестиции и други финансови активи (продължение)

Отписване на финансови активи и пасиви

Финансови активи

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- договорните права върху паричните потоци от финансния актив са изтекли;
- Дружеството е запазило правото си да получава парични потоци от актива, но е приело задължението да плати напълно получените парични потоци без съществена забава към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; или
- Дружеството е прехвърлило правото си да получава парични потоци от актива; или Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансия актив, но не е запазило контрола върху него.

Когато Дружеството е прехвърлило договорните си права за получаване на парични потоци от финансия актив и е встъпило в споразумение за прехвърляне и нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансия актив, но е запазило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления финансов актив до степента на продължаващото си участие в него. Степента на продължаващото участие, което е под формата на гаранция за прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната стойност на възнаграждението, което може да се наложи да бъде възстановено от Дружеството.

Когато продължаващото участие е под формата на издадена и/или закупена опция за прехвърляния актив (в т. ч. опция, уреждана в парични средства или други подобни), степента на продължаващото участие на Дружеството е равна на стойността на прехвърления актив, за което Дружеството може да го изкупи обратно. В случаите, обаче, на издадена пут опция (в т. ч. опция, уреждана в парични средства или други подобни) за актив, който се оценява по справедлива стойност, степента на продължаващото участие на Дружеството е ограничено до по-ниската между справедливата стойност на прехвърления актив и цената на упражняване на опцията.

Финансови пасиви

Финансов пасив се отписва от отчета за финансовото състояние, когато той е погасен, т.е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало или е анулирано или срокът му е изтекъл.

Замяната на съществуващ финансов пасив с друг дългов инструмент от същия заемодател със съществено различни условия, или същественото модифициране на условията на съществуващ финансов пасив, се отчита като отписване на първоначалния финансов пасив и признаване на нов финансов пасив. Разликата между балансовите стойности на първоначалния и новия пасив се признава в отчета за доходите.

Обезценка на нефинансови активи

Към всяка дата на отчета за финансовото състояние, Дружеството оценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изиска ежегоден тест за обезценка на даден актив, Дружеството определя възстановимата стойност на този актив. Възстановимата стойност на актива е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба на актива или на обекта, генериращ парични потоци и стойността му в употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генериирани от други активи или групи от активи. Когато балансовата стойност на даден актив е по-висока от неговата възстановима стойност, той се счита за обезценен и балансовата му стойност се намалява до неговата възстановима стойност.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Обезценка на нефинансови активи (продължение)

При определянето на стойността в употреба на актив, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност, като се използва норма на дисконтиране преди данъци, която отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за актива рискове. Справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата, се определя чрез използването на подходящ модел за оценка. Направените изчисления се потвърждават чрез използването на други модели за оценка, борсови цени на акциите на публичните дъщерни дружества или други налични източници на информация за справедливата стойност на актив или обект, генериращ парични потоци.

Загубите от обезценка на продължаващи дейности се признават като разходи в отчета за доходите. Към всяка дата на отчета за финансовото състояние, Дружеството преценява дали съществуват индикации, че загубата от обезценка на актив, различен от репутация, която е призната в предходни периоди, може вече да не съществува или пък да е намаляла. Ако съществуват подобни индикации, Дружеството определя възстановимата стойност на този актив. Загубата от обезценка се възстановява обратно само тогава, когато се настъпила промяна в приблизителните оценки, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка. В този случай, балансовата стойност на актива се увеличава до неговата възстановима стойност.

Увеличената, вследствие на възстановяване на загубата от обезценка, балансова стойност на актив не може да превишава балансовата стойност, такава, каквато би била (след приспадане на амортизацията), в случай, че в предходни периоди не е била признавана загуба от обезценка за съответния актив. Възстановяването на загуба от обезценка се признава в печалбата или загубата освен ако активът се отчита по преоценена стойност, в който случай възстановяването се третира като увеличение от преоценка.

Финансови пасиви

Първоначално признаване

Финансовите пасиви в обхвата на МСС 39 се класифицират като финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, или като деривативи, определени като хеджиращи инструменти в ефективен хедж, когато са изпълнени съответните условия. Дружеството определя класификацията на своите финансови пасиви при първоначалното им признаване.

Финансовите пасиви се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия пасив. При последващо оценяване финансовите пасиви се отчитат по амортизирана стойност при прилагане на метода на ефективния лихвен процент.

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения, задължения към презастрахователи, задължения към обезпечителен фонд, задължения по застрахователни договори и други.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както следва:

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови пасиви, държани за търгуване и финансови пасиви, които при първоначалното им признаване са определени като финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Финансови пасиви (продължение)

Печалбите или загубите от пасиви, държани за търгуване се признават в отчета за доходите.

Дружеството не е определило финансови пасиви, които се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Заеми и привлечени средства

След първоначалното им признаване, Дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент.

Печалбите и загубите от заемите и привлечени средства се признават в отчета за доходите, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация.

Нетекущи материални активи

Нетекущи материални активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупните амортизации и натрупните загуби от обезценка. Цена на придобиване включва и разходи за подмяна на части, когато тези разходи бъдат извършени и при условие, че отговарят на критериите за признаване на актив. Дружеството прилага праг на същественост от 700 лв. за завеждане на нетекущи материални активи.

Амортизациите се изчисляват на база на линейния метод за срока на полезния живот на активите.

Нетекущите материални активи се отписват при продажбата им или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от тяхното използване, или при освобождаване от тях. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива), се включват в отчета за доходите, когато активът бъде отписан.

В края на всяка финансова година се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят проспективно.

Годишните амортизационни норми на основните групи нетекущи материални активи, са както следва:

	2018г.	2017г.
Транспортни средства	20%	20%
Офис обзавеждане	10%	10%
Компютърна техника	25%	25%

Преглед за обезценка се извършва, когато има индикатори че балансовата стойност може да не бъде възстановена. Разходи по обезценка се признават като друг разход в отчета за доходите.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Нетекущи активи, държани за продажба или за разпределение към собствениците и преустановени дейности

Дружеството класифицира нетекущи активи и групи, подлежащи на освобождаване, като държани за продажба или за разпределение към собствениците, ако техните балансови стойности основно ще бъдат възстановени по-скоро чрез продажба или разпределение, отколкото чрез продължаваща употреба. Тези нетекущи активи и групи, държани за продажба или разпределение, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност и справедлива стойност, намалена с разходите за продажба или разпределение. Разходите за разпределение са тези, които се отнасят пряко към разпределението и възникват вследствие на него, и не включват финансови разходи и разходи за данък върху доходите.

Критериите за класификация на нетекущи активи или групи като държани за разпределение се считат за изпълнени, единствено когато разпределението е много вероятно и активът или групата е на разположение за незабавно разпределение в настоящото си състояние. Действията, необходимите за завършване на фактическото разпределение не трябва да показват, че има вероятност да настъпят съществени промени или то да не бъде осъществено. Ръководството трябва да е поело ангажимент за завършване на разпределението в рамките на една година от датата на класификацията. Сходни критерии се прилагат и към класификацията на нетекущи активи или групи като държани за продажба.

Нетекущ материален и нематериален актив престава да бъде амортизиран след класифицирането му като държан за продажба или разпределение.

Активите и пасивите, класифицирани като държани за продажба или разпределение се представят отделно като текущи позиции в отчета за финансовото състояние.

Група, подлежаща на освобождаване, може да бъде определена като преустановена дейност, ако тя е:

- Компонент на Дружеството, който е ОГПП или група от ОГПП
- Класифицирана като държана за продажба или разпределение, или вече е освободена по този начин, или
- Представлява основна бизнес дейност или географски район.

Преустановените дейности се изключват от резултатите от продължаващи дейности и се представят в отчета за всеобхватния доход в една единствена статия като печалба или загуба след данъци от преустановена дейност.

Всички бележки към финансовия отчет включват информация за продължаващите дейности, освен ако не е упоменато нещо друго.

Презастрахование

Пасивно презастрахование

През 2008 година Дружеството приема презастрахователна програма, която следва политика на предпазване на капитала от рискове, които може да причинят тежки загуби в резултат на единични събития. Всяка година тази програма се актуализира. По време на обичайната си дейност Дружеството прекъръла рисък на презастрахователя с цел да намали нетните си загуби чрез диверсифициране на риска. Цедираните застрахователни договори не освобождават Дружеството от задълженията му към притежателите на застрахователни ползи. През 2009 година е подписан и презастрахователен договор за катастрофични събития.

Дружеството използва презастрахователни квотни договори и презастрахователни договори за превишение с различни нива на задържане на рисък, за да се направи покритие за специфичните продукти. Отдел „Презастрахование“ към Сожекап периодично извършва детайлна оценка на финансовите показатели и състояние на текущия и потенциалния презастраховател.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Пасивно презастраховане (продължение)

Презастрахователните активи в съответствие с ефективните презастрахователни договори се състоят от:

- Преотстъпени резерви за предявени, но неизплатени претенции,
- Преотстъпени резерви за възникнали, но непредявени претенции,
- Преотстъпени резерви за пренос-премиен резерв.

Нивото на преотстъпения риск зависи от пазара и се определя, за да има съответствие с изискванията за платежоспособност и за да гарантира задоволителен резултат и възвръщаемост на капитала на Дружеството.

Преотстъпените премии и възстановимите технически провизии и платени щети се отчитат в отчета за доходите по брутна сума.

Активно презастраховане

Дружеството поема презастрахователен риск в обичайния ход на дейността си по животозастрахователни договори, където това е приложимо. Премиите и претенциите по пости презастраховки се признават като приход или разход по същия начин, както биха били признати, ако презстраховането се разглежда като директен бизнес, като се вземе предвид класификацията на продуктите в презастрахователните линии бизнес.

Вземания от презастрахователни операции

Вземанията от презастрахователни операции се признават на датата, когато станат дължими при възникване на щета, изпълняваща условията по презастрахователния договор и първоначално се признават по справедливата цена на полученото възнаграждение или вземане плюс допълнителни разходи. След първоначалното си признаване вземанията по презастрахователни операции се отчитат по амортизирана сума чрез използване на метода на ефективната лихва. Балансовата стойност на вземанията от презастрахователни операции се преглеждат за обезценка когато има индикация от събития или обстоятелства, че балансовата стойност може да не бъде въстановена и загубата от обезценка се отчита в отчета за доходите.

Вземанията от презастрахователни операции се отписват когато са изпълнени критериите за отписване на финансови активи, посочени в бележка 2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики, Отписване на финансови активи и пасиви.

Преки аквизиционни разходи

Дружеството разсрочва аквизиционните си разходи (освен в случаите, в които не е приложимо), които представляват преки и косвени разходи - аквизиционни комисионни и разходи, свързани със сключването на застрахователните договори, отчетени през финансовия период.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти представляват паричните средства в каса и по разплащателни сметки, както и банкови депозити с матуритет до 3 месеца и се отчитат по номиналната им стойност в отчета за финансовото състояние.

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Задължения по застрахователни договори

Задълженията по застрахователни договори представляват стойността на пости задължения, които се очаква да бъдат изпълнени в бъдеще по влезли в сила застрахователни договори, разходите, свързани с изпълнението на тези задължения и стойността на възможното неблагоприятно отклонение от това очакване.

В съответствие с изискванията на Кодекса, Дружеството формира следните технически резерви:

- Пренос-премиен резерв
- Математически резерв
- Резерв за предстоящи плащания

Пренос-премиен резерв

Пренос-премийният резерв представлява разсрочената брутна премия, която се отнася за периода след датата на отчета за финансовото състояние до датата на застрахователното покритие. Той се изчислява по „Метода на точната дата“.

Математически резерв

Математическият резерв по спестовна застраховка „Утре“ се образува за посрещане на бъдещи плащания във връзка със застраховка със спестовен характер. Резервите се изчисляват по ретроспективния метод за спестовната част и по проспективния метод за свързаните с него покрития. Ретроспективният метод разрешава изчислението на математическия резерв на базата на предходни редовни премии. Всъщност покритието оцеляване покрива натрупани застрахователни премии нетно от платени такси плюс евентуално разпределение на печалба. Стойността на математическия резерв за продукт „Утре“ при проспективния метод е разликата между настоящата стойност на бъдещите задължения на застрахователя по застрахователния договор и настоящата стойност на очакваните нето премии по застрахователен договор. За съществуващия спестовен продукт задълженията на застрахователя от покритието защита представлява всички оставащи и дължими редовни застрахователни премии от застрахованото лице от датата на настъпване на риска до крайната дата на застрахователното покритие.

Математически резерв се образува също и за спестовна застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд за гарантираното покритие. Резервът се формира като разликата в настояща стойност на инвестираните и налични активи.

Резерв за предстоящи плащания:

Резервът за предстоящи плащания включва резерва за предявени, но неизплатени претенции и резерва за възникнали, но непредявени претенции.

Резервът за предстоящи плащания се формира за всеки вид застраховка и в него са включени всички разходи, които могат да бъдат предвидени и които са свързани с изплащане на обезщетенията, сумите и другите плащания по застрахователни договори.

Резервът се образува, за да се покрият обезщетения, суми и други плащания по застрахователни договори както и свързани разходи за предявени и непредявени претенции.

Резервът за предявени, но неизплатени претенции се изчислява по метода „Претенция по претенция“ и той представлява очакваният размер на плащания включително допълнителни разходи по уреждане на щета.

Резервът за възникнали, но непредявени претенции се изчислява чрез прилагане на статистически методи, отчитащи тенденциите в развитието на претенциите и тяхното предявяване във времето, индивидуалните характеристики на портфейла на Дружеството и други фактори, които имат влияние върху развитието на претенциите по видове застраховки. Той е в съответствие с предпазливия подход за безопасна граница съгласно средна възраст и сума на засма според най-добрите практики на Групата на Сожекап.

По договори за активно презстраховане Дружеството следва същата методология за калкулиране на резерв за предстоящи плащания базирайки се на данни от цедиращата компания.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Задължения по застрахователни договори (продължение)

Преглед за адекватност

Към всяка отчетна дата, се извършва преценка дали признатите задължения по животозастраховане са адекватни, нетно от свързаната настояща стойност на придобит действащ бизнес (НСПДБ), като се използва преглед за адекватност на съществуващите задължения. Размерът на задължението се коригира до степента, в която той е недостатъчен за посрещане на бъдещите обезщетения и разходи.

При извършването на прегледа за адекватност се използват текущите най-добри приблизителни преценки за бъдещите договорни парични потоци, включително свързаните такива, като например разходи за обработка на претенции и за администриране на полици, както и приходи от инвестиции от активите, поддържащи тези задължения. Прилагат се редица модели за оценка, включително модела на дисконтираните парични потоци.

До степента, в която прегледът включва дисконтиране на парични потоци, прилаганите лихвени проценти се базират на предпазливото очакване на ръководството за текущите нива на пазарните лихвени проценти. Всяка неадекватност се отразява в отчета за всеобхватния доход, а след това чрез създаване на технически резерви за оставащата загуба. В последващи периоди задължението за онази група застрахователни договори, която не е преминала прегледа за адекватност, се базира на предположенията, които са установени в момента на признаване на загубата. Предположенията не включват марж за неблагоприятно отклонение. Загубите от обезценка, възникващи от прегледа за адекватност на задълженията, могат да бъдат възстановени в бъдещи години, ако обезценката вече не съществува.

Допълнителни, негарантирани доходи

Допълнителният, негарантиран доход представлява договорно право, което оправомощава притежателите на тези договори да получат като допълнение към гарантиранныте доходи, значителни допълнителни доходи, които се базират на реализираната доходност на активите, държани в портфейла на договори с такива характеристики. Съгласно условията на договорите, излишъците във фондовете могат да бъдат разпределени между застрахованите лица и акционерите на база 90/10. Дружеството, по свое усмотрение определя сумата и момента на разпределение на тези излишъци на притежателите на полици. Всички задължения за допълнителни, негарантирани доходи, включително неразпределените излишъци, както гарантирани, така и негарантирани, се отчитат в задълженията по застрахователни или инвестиционни договори, както това е уместно в края на отчетния период.

Лизинг

Определянето дали дадено споразумение представлява или съдържа лизинг се базира на същността на споразумението, в неговото начало, и изисква оценка относно това дали изгълнението на споразумението зависи от използването на конкретен актив или активи и дали споразумението прекърсява правото за използване на актива. Преоценка за това дали дадено споразумение съдържа лизинг след неговото начало, се извършва единствено, ако е удовлетворено някое от посочените по-долу условия:

- (а) налице е промяна в договорните условия, освен ако промяната не е предвидена единствено да поднови или удължи споразумението;
- (б) упражнена е опция за подновяване или между страните е договорено удължаване на споразумението, освен ако срокът на подновяването или удължаването е бил първоначално включен в срока на лизинга;
- (в) налице е промяна в определението дали изгълнението зависи от конкретния актив;
- (г) налице е съществена промяна в актива.

Ако дадено споразумение се преодолява и бъде определено, че съдържа лизинг или не съдържа лизинг, счетоводното отчитане на лизинга се прилага или се преустановява от:

- в случай на подточки (а), (в) и (г), по-горе, когато възникне промяната в обстоятелствата, пораждаща преоценката;
- в случай на подточка (б), по-горе, началото на периода на подновяване или удължаване.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Парични дивиденти и непарични разпределения към собствениците

Задължение за парични или непарични разпределения към собствениците се признава, когато разпределението е одобрено от тях и не зависи от Дружеството. Кореспондирящата сума се дебитира директно в собствения капитал.

Задължението за непарични разпределения се оценява по справедливата стойност на активите, които подлежат на разпределение, като последващите преоценки се признава директно в собствения капитал. При фактическото разпределение на непарични активи, разликата между балансовата стойност на признатото задължение и тази на разпределените активи се признава в печалбата или загубата за периода.

Доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, възнаграждения, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период. Когато Дружеството получи услугата, те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи.

Дружеството има пенсионен план с дефинирани доходи, произтичащи от задължението му по силата на българското трудово законодателство, да изплати на служителите си при пенсиониране две или шест брутни месечни заплати в зависимост от прослужения стаж. Ако служител е работил за Дружеството в продължение на 10 години, получава шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години – две. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Дружеството определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране чрез акционерски метод на прогнозните кредитни единици. Преоценките на пенсионния план с дефинирани доходи, включващи акционерски печалби и загуби, се признават независимо в отчета за финансовото състояние спешу дебит или кредит на Неразпределена печалба чрез другия всеобхватен доход, в периода на тяхното възникване. Преоценките не подлежат на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди. Разходите за минал стаж се признават в печалбата или загубата на по-ранна от:

- датата на допълнение или съкращение в плана, и
- датата на признаване на разходи за преструктуриране, съпътстващи изменението в плана.

Разходите за лихви се признават чрез прилагане на дисконтов фактор към задължението за доходи на персонала за пенсиониране. Измененията в последното се признават в печалбата или загубата за периода и се представят както следва:

- Разходите за стаж, включващи разходите за текущ стаж, разходите за минал стаж, както и печалбите и загубите в резултат на съкращения или нерутинни уреждана по плана се включват в статия „Административни разходи“;
- Разходите за лихви се представят в „Административни разходи“.

Акционерен капитал

Дружеството е издало акции, които се класифицират като капитал. Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени акции.

Признаване на приходи

Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Дружеството и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Премиен приход

Основните приходи на Дружеството са приходи от застрахователните премии по сключените застрахователни договори. Приходите се признават както е посочено по-долу.

Номер	Продукт	Начин на признаване на премията
1	Застраховка Живот на кредитополучатели на СЖЕБ	Премията се признава на база на сумата дължима през отчетния период
2	Застраховка Живот на ключови лица кредитополучатели на инвестиционни заеми на СЖЕБ	Премията се признава на база на сумата дължима през отчетния период
3	Застраховка Живот на ключови лица кредитополучатели на кредитна услуга	Премията се признава на база на годишна премия
4	Застраховка Живот на кредитополучатели на Кредибул АД	Премията се признава на база на сумата дължима през отчетния период
5	Застраховка Живот на кредитополучатели на Ти Би Ай Кредит АД	Премията се признава на база на еднократни премии по договори, влизащи в сила през отчетния период.
6	Застраховка Живот на кредитополучатели на Микрокредит АД	Премията се признава на база на сумата дължима през отчетния период
7	Застраховка злополука на физически лица кредитополучатели на кредитна услуга Овърдрафт	Премията се признава на база на сумата дължима през отчетния период
8	Застраховка злополука на физически лица титуляри на разплащателна сметка	Премията се признава на база на сумата дължима през отчетния период
9	Застраховка злополука на физически лица титуляри на спестовна сметка	Премията се признава на база на сумата дължима през отчетния период
10	Застраховка злополука на физически лица притежатели на спортни карти	Премията се признава на база на сумата дължима през отчетния период
11	Застраховка злополука на картодържатели на карти	Премията се признава на база на сумата дължима през отчетния период
12	Застраховка на картодържатели на револвирящи карти	Премията се признава на база на сумата дължима през отчетния период
13	Застраховка злополука Моето семейство	Премията се признава на база на сумата дължима през отчетния период
14	Групови рискови застраховки Живот	Премията се признава на база на годишна премия
15	Спестовна застраховка Живот	Премията се признава на база на сумата дължима през отчетния период
16	Активно презастраховане с Граве Македония	Премията се признава на база на сумата дължима през отчетния период
17	Активно презастраховане с Комерчни Поййстовна	Премията се признава на база на сумата дължима през отчетния период
18	Застраховка Живот, свързана с инвестиционен фонд	Премията се признава на база на сумата дължима през отчетния период

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Премиен приход (продължение)

За премиите, които се разсрочват след датата на отчета за финансовото състояние (за времето между края на отчетния период и края на застрахователния договор), се използва „Метод на точната дата“. Частта, която се отнася до следващи периоди се разсрочва чрез пренос-премийния резерв.

Презастрахователни премии по пасивно презастрахование

Брутните презастрахователни премии по животозастрахователни договори се признават като разход, когато станат дължими, или на датата, на която полцицата влезе в сила.

Пренесените презастрахователни премии са онези части от записаните през годината премии, които са свързани с периоди на презастрахователен риск след датата на отчета за финансовото състояние. Пренос-премийният резерв представлява разсрочената брутна премия, която се отнася за периода след датата на отчета за финансовото състояние до датата на застрахователното покритие. То се изчислява по метода на точната дата.

Дружеството получава комисионни възнаграждения за отстъпените премии към презастрахователи. Комисионните се начисяват на база отстъпените премии и съгласно сключените презастрахователни договори. Те се признават когато станат дължими.

Вземания по застраховки

Вземанията по застраховки се признават на база на всички дължими през отчетния период премии по застрахователни договори, с изключение на продуктите, за които записаната премия се признава на годишна база. След първоначалното признаване, несъбраните вземанията по застраховки се обезценяват на следващия падеж, ако застраховката е нередовна, или на датата, на която е прекратено действието на договора (смърт, откуп и др.) до тяхната възстановима стойност. Загубата от обезценка се отразява в отчета за доходите.

Вземанията по застраховки се отписват, когато бъдат удовлетворени критериите за отписване на финансови активи.

Финансови приходи и разходи

Лихвата по финансови инструменти се начислява и признава в отчета за доходите чрез прилагане на метода на ефективния лихвен процент.

Приходи от такси и комисионни

На застрахованите лица по застрахователни договори се начисляват такси за услуги по администриране на полциците, управление на инвестициите, за откупни и други такси по договорите. Тези такси се признават като приход за периода, в който се предоставят свързаните с тях услуги.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

2.4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Признаване на разходи за обезщетения и разходи за уреждане на претенции

Брутни разходи за обезщетения и претенции

Брутните разходи за обезщетения по животозастрахователни договори включват сумата на всички разходи, възникнали през годината, които са пряко свързани с изплащане на обезщетенията. Претенциите и откупите се регистрират на базата на получени уведомления и след това се обработват въз основа на вътрешните правила на Дружеството. Плащанията по падежирал полици се отразяват, когато станат дължими.

Презастрахователни претенции

Презастрахователните претенции, както при активно, така и при пасивно презастраховане, се признават по метода "Претенция по претенция" и съгласно презастрахователния договор, когато свързаната брутна застрахователна претенция бъде призната съгласно условията на съответния договор.

Събития след датата на отчета за финансовото състояние

Финансовите отчети се коригират, за да отразят всички събития между датата на отчета за финансовото състояние и датата на която тези отчети са одобрени за издаване, при условие, че те дават доказателство за условия, които са съществували към датата на отчета за финансовото състояние. Събития, които са показателни за условия, които са възникнали след датата на отчета за финансовото състояние се оповестяват, но те не водят до корекция на финансовите отчети.

3. Нетни премии

(а) Бруто премии

	2018г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Бруто премии по директно застраховане	13,160	14,760
Бруто премии по активно презастраховане	1,827	1,564
Изменение на пренос-премиен резерв (Бел.: 22)	22	7
Бруто премии	15,009	16,331

(б) Отстъпени премии на презастрахователи

	2018 г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Отстъпени премии на презастрахователи	(331)	(337)
Изменение на пренос-премиен резерв—дял на презастрахователи	(2)	-
Общо отстъпени премии на презастрахователи	(333)	(337)
Общо нетни премии	14,676	15,994

4. Приходи от финансови активи на разположение за продажба

Дружеството има приходи от лихви от финансови активи на разположение за продажба на стойност 140 хил. лв. през 2018 г. (2017 г.: 143 хил. лв.).

5. Други приходи от / (разходи за) инвестиции

Други приходи от/(разходи за) инвестиции (нетно) включват приходи от лихви по депозити и активи в инвестиционни фондове на стойност 5 хил. лв. през 2018 г. (2017 г.: 72 хил. лв.), от които 4 хил.лв. от активи в инвестиционни фондове. (2017 г.: 70 хил. лв.). Сумата включва отрицателен резултат от преоценка на инвестиционни фондове за 458 хил. лв. и 7 хил. лв. такси за управление на инвестиции.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

6. Комисионни от презастраховане и участие в печалбите

	2018 г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Участие в печалбите	(2,165)	(1,652)
Презастрахователни комисионни	328	49
Участие в резултата от активно презастраховане	(300)	(238)
	(2,137)	(1,841)

7. Разходи за изплатени откупи и обезщетения

	2018 г.			2017 г.		
	Дял на презастра- хователя		Нетна сума	Дял на презастра- хователя		Нетна сума
	Брутна сума	хил.лв.		хил.лв.	хил.лв.	
Платени откупи	(366)	-	(366)	(142)	-	(142)
Разходи за уреждане на обезщетения	(2)	-	(2)	(5)	-	(5)
Настъпил падеж	(51)	-	(51)	(49)	-	(49)
Платени обезщетения	(2,195)	-	(2,195)	(2,204)	-	(2,204)
Общо изплатени откупи и обезщетения	(2,614)	-	(2,614)	(2,400)	-	(2,400)
Промяна в резерв за предявени, но неизплатени претенции	(15)	(182)	(197)	(301)	204	(97)
Промяна в резерв за възникнали, но непредявени претенции	220	(56)	164	348	-	348
Промяна в математически резерв	(465)	-	(465)	(1,699)	-	(1,699)
Промяна в резерв за затраховка „живот“ свързана с инвестиционен фонд	(1,040)	-	(1,040)	(2,720)	-	(2,720)
	(1,300)	(238)	(1,538)	(4,372)	204	(4,168)

8. Преки аквизиционни разходи

	2018г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Разходи за комисионни на агенти	(3,330)	(3,156)
Награди за продажби и други косвени аквизиционни разходи	(64)	(81)
	(3,394)	(3,237)

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

9. Административни разходи

	2018 г.	2017 г.
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Разходи за материали	(10)	(10)
Разходи за външни услуги (бел. 9.1)	(1,519)	(1,739)
Разходи за възнаграждения на персонала	(1,776)	(1,947)
Разходи за наеми	(145)	(132)
Разходи за провизии за неизползвани отпуски	(32)	(35)
Разходи за данъци	(3)	(4)
Разходи за обезпечителен фонд	(98)	(91)
Разходи за начислени амортизации	(117)	(59)
Банкови такси и комисионни	(6)	(9)
Разходи за командировки	(49)	(83)
Представителни разходи	(28)	(36)
Разходи за обезценка на вземания	(81)	(104)
Разходи за провизия при пенсиониране	(82)	(16)
Разходи за бонуси	(155)	-
Разходи за отписване и поддръжка на активи, лицензи и софтуер	(352)	(196)
Други разходи	(233)	(175)
	(4,686)	(4,636)

9.1 Разходи за външни услуги

	2018 г.	2017 г.
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Разходи за редийни за офиса	(26)	(59)
Разходи за правни услуги	(6)	(6)
Разходи за акционерски услуги	(81)	(123)
Разходи за външни одитори	(178)	(173)
Разходи за застраховки за офиса	(16)	(16)
Разходи за обучение и квалификация на персонала	(22)	(16)
Абонаменти	(16)	(16)
Разходи за рекламни материали	(14)	(36)
Разходи за обработка на заплати и услуги, свързани с персонала, разходи за преводи	(18)	(49)
Разходи за информационни технологии	(316)	(406)
Разходи, свързани с Платежоспособност II	(243)	(274)
Разходи за услуги различни от информационни технологии	(578)	(489)
Други	(5)	(76)
	(1,519)	(1,739)

Разходи за услуги, извършени от външния одитор на дружеството са както следва: за независим финансов одит 83 хил. лева за 2018г. (2017г: 83 хил. лева).

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

10. Разход за данък върху доходите

През 2018 г. Дружеството има счетоводна печалба – 139 хил. лева (2017 г. счетоводна печалба от 287 хил. лева) и отчита текущи данък в размер на 9 хил. лв (2017: 24 хил. лв.).

Съгласно българското данъчно законодателство, данъчната загуба може да се пренася за данъчни цели и да се приспада от бъдещи данъчни печалби през следващите пет години.

Ефективната данъчна ставка за 2018 г. е 10% (2017: 10%), която е приложимата данъчна ставка за изчисляване на отсрочения данъчен актив или пасив. През 2018 г. и към края на периода Дружеството няма признат отсрочен данъчен актив (2017г.: 0 хил. лева).

Данъкът върху финансовия резултат на Дружеството преди облагане и след данъчно преобразуване след използването на приложимата данъчна ставка за финансовия период е както следва:

	2018 г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Печалба преди данъци	148	311
Данък при данъчна ставка 10%	(15)	(31)
Данъчен ефект на разходите непризнати в определения данъчен резултат	(3)	(9)
Изменение в непризнатите отсрочени данъчни активи	9	16
Разходи за данък	(9)	(24)

11. Компоненти на другия всеобхватен доход

През 2018 г. другият всеобхватен доход включва разходи от преоценка на финансови активи на разположение за продажба, нетно от данъци на стойност 149 хил лв. (2017г.: разход от 40 хил лв.).

12. Планове за плащания на базата на акции

През 2018 година не е имало плащания по планове за плащания на базата на акции.

Плановете за плащания на базата на акции са оповестени по-долу. През 2018 г. не е имало прекратявания или модификации в тези планове.

Глобална програма за придобиване на акции от служители

Всички служители имат право да придобият акции съгласно Глобалната програма за придобиване на акции от служители след като са работили за Групата на Сосиете Женерал в продължение на 3 месеца. Цената на записване представлява цена с 20% отстъпка от референтната цена. Референтната цена се изчислява на база на средната цена на акциите на Сосиете Женерал при затваряне на борсата в продължение на 20 борсови дни на пазара на Euronext Paris, предшестващи деня на вземане на решението за начало на периода. Правата за записване на акции се получават в рамките на определен одобрен двуседмичен период през годината. Ако не се извърши записване на акции от служителите в рамките на този определен период, валидността на офертата изтича. Дружеството посема до 1,956 лева (1,000 евро) на служител като част от възнаграждението му. Общият сбор на личните вноски и участието на работодателя за всеки бенефициент не може да надвишава 19,558 лв. (10,000 евро) или до 25 % от годишното му брутно възнаграждение (едно от двете, което е по-малко).

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

12. Планове за плащания на базата на акции (продължение)

Изменения през годината

Представената по-долу таблица илюстрира броя (бр.) и среднопретеглената цена на упражняване (СПЦУ) и промените в опциите по акции през годината:

	2018г. бр.	2018 г. СПЦУ, лв.	2017 г. бр.	2017 г. СПЦУ, лв.
Държани на 1 януари	1,234	70.11	1,234	70.11
Предоставени през годината	-	-	-	-
Държани към края на годината	1,234	-	1,234	-

През 2014 референтната цена на акция е 87.64 лева (44.81 евро), а цената за записване, намалена с 20 % е 70.11 лева (35.85 евро).

Средно-претеглената цена на акция, намалена с 20%, на датата на упражнение за упражнените опции е 70.11 лева (35.85 евро), а пазарната цена на акциите на датата на упражняване на опциите е 87.64 лева (44.81 евро).

Средно-претеглената справедлива стойност на дадените през 2014 година опции е 70.11 лева.

През 2010 г. групата Сосиете Женерал стартира програма Амбиция 2015, даваща право на всеки служител на Сожелайф България с трудов договор с Дружеството, респективно Групата към 2 ноември 2010 г на 40 акции на Сосиете Женерал предоставени, при спазване на определени условия (финансови резултати и най-вече подобряване на удовлетвореността на клиентите на Групата Сосиете Женерал като цяло).

Планът е предмет на следните две взаимно обвързани условия за професионално изпълнение, които отразяват целите на „SG Амбиция 2015“:

- 24 акции ще бъдат дадени като награда, ако е налице подобряване удовлетвореността на клиентите между 2010 и 2013 година. В случай че това условие е само частично изпълнено, пропорция от акциите, въпреки това ще бъде разпределена. Поставените цели са изпълнени и такива акции са предоставени през 2015г. като първи транш и през 2016г. като втори и последен транш.

Във всички тези случаи, получаването на акции е обвързано със статуса на служител на Групата, в момента на предоставяне на акциите.

13. Собствен капитал

	2018г.			2017г.		
	Брой акции	Номинал на 1 акция (в лева)	Общо (в лева)	Брой акции	Номинал на 1 акция (в лева)	Общо (в лева)
Акции	72,000	100	7,200,000	72,000	100	7,200,000

Основният капитал на Дружеството се състои от 72,000 броя обикновени акции с номинал 100 лева на акция и е записан и изцяло внесен.

През 2008 година, Дружеството взима решение за едновременно увеличение и намаление на капитала посредством заличаване на 22,341 (двестадесет и две хиляди триста четиридесет и една) акции от капитала на Дружеството с номинална цена 100 лева и издаване на 22,341 (двестадесет и две хиляди триста четиридесет и една) нови акции с номинална цена 100 лева и продажната цена на всяка акция е 134.28 лева (сто тридесет и четири и 0.28 лева). В резултат от тази промяна Дружеството създава резерви на стойност 3,000 хил. лева, а собственият капитал остава непроменен.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастрахование“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

13. Собствен капитал (продължение)

През 2010 година във връзка с изменение на Кодекса на застраховането, според който минималният гаранционен капитал е увеличен на 7,000,000 лева и в съответствие с изискванията на Кодекса на застраховането Дружеството взима решение за увеличение на фонд „Резервен“, чрез допълнителни парични вноски от акционерите. Внасянето от страна на акционерите на Дружеството на паричните вноски в размер на 1,4 млн. лева през 2010 година и 1 млн. лева през 2011 година във фонд „Резервен“ е в съответствие с участието им в записания акционерен капитал.

Към 31.12.2018 г., Дружеството е заделило резерви в съответствие с изискванията на чл. 246 от Търговския закон (ТЗ). След решение на общото събрание през 2018 г. са заделени законови резерви в размер на 28 хил. лв. (2017: 56 хил. лв.), представляващи 10% от печалбата за предходната година.

	2018 г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Премиен резерв	766	766
Общи резерви	4,634	4,634
Законови резерви съгласно чл. 246 от ТЗ	289	261
Планове за плащане на базата на акции (бел. 12)	18	18
Преоценъчен резерв, нетно от данък	(73)	76
	5,634	5,755

Преоценъчният резерв се формира от преоценка на финансови активи на разположение за продажба, нетно от данъци.

Премийният резерв се формира от превишението на покупната цена и номиналната стойност на акциите на Дружеството. Общите резерви се формират и трансферират спрямо устава на Дружеството.

14. Нематериални активи

	Разходи за придобиване на нематериални активи	Програмни продукти	Общо
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Отчетна стойност:			
На 01 януари 2017 г.	420	205	625
Придобрити през 2017 г.	95	31	126
Трансфери през 2017 г.	(25)	25	-
На 31 декември 2017 г.	490	261	751
Придобрити през 2018 г.	92	-	92
Трансфери през 2018 г.	(582)	582	-
На 31 декември 2018 г.	-	843	843
Натрупана амортизация			
На 01 януари 2017 г.	-	(115)	(115)
Начислена амортизация за 2017 г.	-	(29)	(29)
На 31 декември 2017 г.	-	(144)	(144)
Начислена амортизация за 2018 г.	-	(96)	(96)
На 31 декември 2018 г.	-	(240)	(240)
Балансова стойност:			
На 31 декември 2017 г.	490	117	607
На 31 декември 2018 г.	-	603	603

Разходите за придобиване на нематериални активи към 31.12.2017г. са във връзка с програмен продукт, който е започнал да се използва в основната дейност на Дружеството през 2018г.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

15. Финансови активи

	2018 г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Държавни ценни книжа в лева	7,526	7,501
Натрупани лихви по държавни ценни книжа	(6)	16
	7,520	7,517

	2018г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
В началото	7,501	6,504
Придобити	645	2,447
Падежирали	(462)	(1,406)
(Загуби)/печалби от преоценка в отчета за всеобхватния доход	(158)	(44)
В края (без лихва)	7,526	7,501

Балансовата стойност на финансови активи на разположение за продажба е равна на тяхната справедлива стойност. Финансовите активи на разположение за продажба са с фиксирана лихва и през 2018 година лихвените проценти са между 0.05% - 2.72% (2017: 0.05% - 2.72%).

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	2018г.	2017г.
В началото	4,781	2,048
Придобити в полза на застраховани лица	2,877	4,065
Продажби в полза на застраховани лица	(1,455)	(1,451)
Придобити за собствени нужди	83	47
Приходи/(разходи) отчетени през печалба и загуба	(458)	72
В края	5,828	4,781

В таблицата са включени активи в инвестиционни фондове.

Определяне и йерархия на справедливата стойност

Представената по-долу таблица показва анализ на финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност, по ниво на йерархия на справедливата стойност:

	Ниво 1
На 31 декември 2018г.	
Финансови активи на разположение за продажба	7,520
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба	5,828
	Ниво 1
На 31 декември 2017г.	
Финансови активи на разположение за продажба	7,517
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба	4,781

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БИЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

16. Депозити във финансови институции

	2018 г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Депозити с оригинален матуритет над 3 месеца	11,090	13,062
Начислена лихва по депозити	-	1
	11,090	13,063

Откритите депозити при свързани лица към 31 декември 2018 г. са в размер на 9,704 хил.лв. (2017: 11,677 хил.лв.).

Лихвеният процент по депозити на Дружеството през 2018 година е 0.00% (2017г.: между 0.00% и 0.13%).

Кредитният рейтинг на банките контрагенти, в които Дружеството има открити депозити е както следва:

	2018 г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Банка с кредитен рейтинг A- (Fitch)	9,704	11,677
Банка с кредитен рейтинг BBB-(Fitch)	1,386	1,386
	11,090	13,063

17. Вземания по застрахователни операции – несвързани лица

	2018 г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Вземания от застраховани лица	743	591
Обезценка на вземания	(222)	(140)
Вземания от посредници по активно презастраховане	90	58
	611	509

18. Вземания по застрахователни операции – свързани лица

Към 31 декември 2018 г. вземанията от свързани лица по застрахователни операции представляват вземания от посредници на стойност 355 хил.лева (2017 г.: 350 хил. лева). В тези вземания се включват вземания по активно презастраховане от Комерчни Поийстовна - свързано лице, в размер на 145 хил.лв. (2017 г.: 140 хил. лева).

19. Пари и парични еквиваленти

	2018 г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Парични средства в каса	1	2
Парични средства в разплащателни банкови сметки	2,207	1,307
Депозити с оригинален матуритет до 3 месеца	2,297	1,382
	4,505	2,691

Паричните средства в разплащателни сметки и депозити при свързани лица към 31 декември 2018 г. са в размер на 4,504 хил.лв (2017: 2,689 хил. лв).

Основната част от паричните средства и депозити с оригинален матуритет до 3 месеца са в банка с кредитен рейтинг A- (Fitch). Няма блокирани суми и други ограничения за ползване на паричните средства на застрахователното дружество. Към 31 декември 2018 г. Дружеството няма задължение към финансови институции по краткосрочни кредитни линии (2017:1 хил.лв.).

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

20. Нетекущи материални активи

	Транспортни средства	Компютърна техника	Офис обзавеждане	Общо
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Отчетна стойност				
На 01 януари 2017 г.	102	156	76	334
Придобити през 2017 г.	-	17	3	20
На 31 декември 2017 г.	102	173	79	354
Придобити през 2018 г.	-	-	-	-
Отписани през 2018г.	(39)	-	-	(39)
На 31 декември 2018 г.	63	173	79	315
Натрупана амортизация				
На 01 януари 2017г.	(102)	(123)	(29)	(254)
Начислена амортизация за 2017 г.	-	(21)	(9)	(30)
На 31 декември 2017 г.	(102)	(144)	(38)	(284)
Начислена амортизация за 2018 г.	-	(13)	(8)	(21)
Отписани през 2018г.	39	-	-	39
На 31 декември 2018 г.	(63)	(157)	(46)	(266)
Балансова стойност:				
На 31 декември 2017 г.	-	29	41	70
На 31 декември 2018 г.	-	16	33	49

21. Предплатени разходи и други вземания

	2018 г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Предплатени разходи за лицензи и поддръжка	35	33
Разходи за абонаменти	2	-
Застраховка отговорност	9	9
Застраховка на автомобил	2	2
Депозит за наем	28	29
Вземания от СПР управление на активи	10	-
Вземания от Сожекап за услуги свързани с човешките ресурси	31	29
Други вземания	6	2
	123	104

В предплатени разходи са посочени разходите, платени през текущата година, но отнасящи се за следващ отчетен период.

Към 31 декември 2018 други вземания включват корпоративен данък за възстановяване в размер на 6 хил. лева.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

22. Задължения по застрахователни договори

Движенето в техническите резерви и частта на презастрахователя е:

	Математически резерв	Резерв за предстоящи плащания	Резерв за бъдещо участие в печалбата	Пренос-премиен резерв	Резерв за застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд	Общо резерви
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Задължения по застрахователни договори към 1 януари 2017 г.	3,084	4,283	-	103	2,036	9,506
Промяна в резервите	1,695	(47)	4	(7)	2,720	4,365
Дял на презастрахователя в техническите резерви	-	(204)	-	-	-	(204)
Сaldo към 31 декември 2017 г.	4,779	4,032	4	96	4,756	13,667
Задължения по застрахователни договори към 1 януари 2018г.	4,779	4,032	4	96	4,756	13,667
Промяна в резерва	562	(205)	4	(22)	939	1,278
Дял на презастрахователя в техническите резерви	-	238	-	2	-	240
Сaldo към 31 декември 2018 г.	5,341	4,065	8	76	5,695	15,185
					2018г.	2017г.
					хил.лв.	хил.лв.
Задължения по застрахователни договори, брутна сума						
Математически резерв					5,341	4,779
Резерв за предявени, но неизплатени претенции					838	823
Резерв за възникнали, но непредявени претенции					3,550	3,770
Пренос-премиен резерв					86	108
Резерв за бъдещо участие в печалбата					8	4
Резерв за застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд					5,695	4,756
					15,518	14,240
Дял на презастрахователя						
Математически резерв					-	-
Резерв за предявени, но неизплатени претенции					-	182
Резерв за възникнали, но непредявени претенции					323	379
Пренос-премиен резерв					10	12
Резерв за бъдещо участие в печалбата					-	-
Резерв за застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд					-	-
					333	573
Задължения по застрахователни договори, нетна сума						
Математически резерв					5,341	4,779
Резерв за предявени, но неизплатени претенции					838	641
Резерв за възникнали, но непредявени претенции					3,227	3,391
Пренос-премиен резерв					76	96
Резерв за бъдещо участие в печалбата					8	4
Резерв за застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд					5,695	4,756
					15,185	13,667

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

22. Задължения по застрахователни договори (продължение)

Математически резерв

	2018 г.			2017 г.		
	Брутна сума	Дял на презастрахователи		Брутна сума	Дял на презастрахователи	
		хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
В началото на годината	4,779		-	4,779	3,084	-
Получени премии	2,586		-	2,586	4,652	-
Изплатени откупи, обезщетения и настъпил падеж	(2,012)		-	(2,012)	(2,928)	-
Аквизиционни и административни такси	(12)		-	(12)	(29)	-
В края на годината	5,341		-	5,341	4,779	-

Резерв за предявени, но неизплатени претенции

	2018 г.			2017 г.		
	Брутна сума	Дял на презастрахователи		Брутна сума	Дял на презастрахователи	
		хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
На 1 януари	823		(182)	641	522	-
Възникнали щети през годината	3,357		-	3,357	3,576	(182)
Платени щети през годината	(2,247)		-	(2,247)	(2,252)	-
Отказани щети през годината	(1,095)		182	(913)	(1,023)	-
На 31 декември	838		-	838	823	(182)

Резерв за възникнали, но непредявени претенции

	2018 г.			2017 г.		
	Брутна сума	Дял на презастрахователи		Брутна сума	Дял на презастрахователи	
		хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
На 1 януари	3,770		(379)	3,391	4,118	(357)
Движение през годината	(220)		56	(164)	(348)	(22)
На 31 декември	3,550		(323)	3,227	3,770	(379)

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ**
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

22. Задължения по застрахователни договори (продължение)

Пренос-премиен резерв

Към 31 декември	2018 г.			2017 г.		
	Брутна сума хил.лв.	Дял на презастрахо- ватели хил.лв.	Нетна сума хил.лв.	Брутна сума хил.лв.	Дял на презастрахо- ватели хил.лв.	Нетна сума хил.лв.
В началото на годината	108	(12)	96	115	(12)	103
Пренос-премиен резерв-премии, начислени през годината	63	12	75	89	16	105
Пренос-премиен резерв-премии, освободени през годината	(85)	(10)	(95)	(96)	(16)	(112)
В края на годината	86	(10)	76	108	(12)	96

Към 31 декември 2018 година Дружеството е заделило резерв за възникнали, но непредявани претенции по активно презастраховане в размер на 534 хил.лв (2017 г.: 372 хил.лв.). Той се съдържа в брутния резерв за възникнали, но непредявени претенции.

23. Задължения по застрахователни операции

Към 31 декември 2018 година, задълженията по застрахователни операции включват дължими суми към клиенти на стойност 186 хил. лв. (2017 г. 150 хил.лв.).

24. Вземания от/задължения към презастрахователи

Към 31 декември 2018 г. Дружеството има задължение на стойност 50 хил. лева по активно презастраховане към несвързани лица (2017 г. 41 хил.лв.).

Към 31 декември 2018 г. Дружеството има вземане по пасивно презастраховане в размер на 222 хил.лв. (2017: 109 хил.лв. задължение).

През 2015 година има промяна в презастрахователния договор по пасивно презастраховане и към 31 декември 2018 г. презастрахователят е депозирал своята част от презастрахователните резерви в Дружеството, в размер на 573 хил.лв. (2017: 369 хил. лв.).

Дружеството преотстъпва основните рискове съгласно презастрахователни договори към Хановер Ре, който има кредитен рейтинг А.М. най-добър А+ (много добър), под наблюдение с позитивни очаквания. Договори по застраховка „Живот“ свързана с инвестиционен фонд са презастраховани в Сожекап, които притежават втори най-добър рейтинг А- (Standard&Poors).

25. Задължения към фонд за обезпечаване на застрахователни вземания

Задълженията към фонд за обезпечаване на застрахователни вземания в размер на 98 хил. лева към 31.12.2018 г. (2017 г.: 91 хил.лева) включват суми, заделени за образуване на фонд за обезпечаване на застрахователни вземания, съгласно изискванията на Кодекса за застраховането, за гарантиране на вземанията на застрахованите лица.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

26. Задължения към бюджета

	2018 г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Други данъци	104	26
Данък върху застрахователни премии	2	2
Годишен корпоративен данък	-	16
	106	44

27. Задължения към персонала

Задълженията към персонала отразяват дължими доходи на служители във връзка с неизползван отпуск в размер на 46 хил.лв. и задължения за възнаграждения в размер на 120 хил.лв. към края на 2018 г. (2017 г. 45 хил. лв. и 130 хил. лв., съответно) дължими през следващия отчетен период.

28. Доходи на персонала при пенсиониране

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако има трудов стаж над 10 години в същото предприятие, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране.
В таблицата по-долу е представен количествен анализ на чувствителността на задължението за доходи на персонала при пенсиониране към 31 декември 2018 г. спрямо ключовите акционерски допускания:

Допускания	Дисконтов фактор		Ръст на раб. заплата	
	Увеличение с 0.5%	Намаление с 0.5%	Увеличение с 0.5%	Намаление с 0.5%
Ниво на чувствителност	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Ефект върху пенсионното задължение – увеличение/(намаление)	(4)	5	5	(4)

Анализът на чувствителността е направен чрез екстраполиране на ефекта от разумно очаквани промени в ключовите допускания върху салдото на пенсионното задължение в края на отчетния период.

В таблицата по-долу е представена матуритетната структура на задължението за доходи на персонала при пенсиониране на база на очакваните недисконтиирани плащания:

	2018г.	2017г.
	хил. лв.	хил. лв.
До 1 година	-	-
От 2 до 5 години	-	-
От 6 до 10 години	-	-
Над 10 години	911	1,133
Общо очаквани недисконтиирани плащания	911	1,133

Към края на текущия отчетен период средната срочност на пенсионното задължение е 30 години.

	2018г.	2017г.
<i>Основни акционерски предположения:</i>		
Дисконтов процент	0,00%	0,00%
Увеличение на заплати	3,00%	3,00%
Пенсионна възраст:		
Мъже	65г.	65г.
Жени	65г.	65г.

Към 31.12.2018г. задължението за доходи на персонала при пенсиониране е 181 хил.лв. (2017г.: 99 хил. лв.).

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

29. Задължения към свързани лица

	2018г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Търговски задължения към свързани лица	27	1,026
Задължения към свързани лица за комисионни и разпределение на печалба	2,388	1,937
	2,415	2,963

Към 31 декември 2018 г. Дружеството няма задължения към Сожекап (компанията-майка) (2017 г.: 1,014 хил.лв.).

Посочените балансови стойности са равни на справедливите стойности към датата на отчета, тъй като са дължими в рамките на една година.

30. Други задължения

	2018 г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Начисление за одиторски услуги	126	99
Бонуси	155	-
Други начисления	14	217
Търговски задължения към доставчици	19	26
	314	342

Посочените балансови стойности са равни на справедливите стойности към датата на отчета, тъй като са дължими в рамките на една година.

31. Оповестяване на свързани лица

Компания-майка

Към 31.12.2018г. компания-майка на Застрахователното дружество е Сожекап Франция (притежаващо 58.45% от акционерния капитал). Крайната компания майка е Сосиете Женерал Париж.

Дружество със значително влияние върху Сожелайф България:

Сосиете Женерал Експресбанк АД (притежаващо 41.55% от акционерния капитал)

Други свързани лица

Сожелийз България ЕООД – предприятие под общ контрол

Сосиете Женерал Факторинг ЕООД - предприятие под общ контрол

Комерчни Пойестовна - предприятие под общ контрол

АЛД Аутомотив България - предприятие под общ контрол

Охридска Банка – предприятие под общ контрол

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

31. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Условия на сделките със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се извършват по договорени цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени (с изключение на депозитите) и уреждането се извършва в парични средства. Няма гаранции, предоставени или получени за вземания от или задължения към свързани лица. За годината, приключваща на 31 декември 2018 г., Дружеството не е отразило каквато и да било обезценка на вземания, свързана със суми, дължими от свързани лица (2017 г.: 0). Тази оценка се извършва всяка финансова година, чрез преглед на финансовото състояние на свързаното лице и пазарът, в който то работи.

Сделките със свързани лица включват:

Характер на сделките	2018 г.	2017 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Приходи от Сосиете Женерал Експресбанк	10,447	9,970
Приходи от компанията-майка	109	128
Приходи от други свързани лица	1,030	890
Разходи за Сосиете Женерал Експресбанк	(5,302)	(4,510)
Разходи за компанията-майка	(1,245)	(1,395)
Разходи за други свързани лица	(515)	(438)

Приходите от Сосиете Женерал Експресбанк представляват събрани премии от застраховани лица от името на Експрес Животозастраховане по силата на сключен агентски договор. Разходите за Сосиете Женерал Експресбанк представляват платени комисационни и разпределение на печалба за дейността съгласно агентски договор, както и разходи във връзка с ИТ.

Приходите от други свързани лица представляват приходи от застрахователни премии и приходи от лихви по банковите и депозитни сметки.

Разходите за други свързани лица включват разходи за комисационни на застрахователните посредници, разходи за такси по банковите и депозитни сметки и разходи за наем.

Разчетите със свързани лица се състоят от:

Характер на разчетите	2018г.	2017г.
	хил.лв.	хил.лв.
Вземания от, предоставени депозити и парични средства в Сосиете Женерал Експресбанк	13,784	14,325
Вземания от компанията-майка	31	29
Вземания от, депозити и парични средства в други свързани лица	779	391
Задължения към компанията – майка	-	(1,014)
Задължения към Сосиете Женерал Експресбанк	(2,172)	(1,752)
Задължения към други свързани лица	(243)	(197)

Вземанията от други свързани лица представляват вземания по застрахователни операции. Задълженията към други свързани лица включват задължения по активно презастраховане към Комерчни Пойистовни.

Компенсациите на основния ръководен персонал на Дружеството за годината, са както следва:

	2018г.	2017г.
	хил.лв.	хил.лв.
Възнаграждения на основен ръководен персонал	359	410
Общо възнаграждения, платени на основен ръководен персонал	359	410

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастрахование“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

32. Управление на рисковете

Управлението на рисковете представлява предаване на стратегическите цели на Дружеството в среда на посемане на рискове. Системата за управление на рисковете редовно установява, оценява, контролира, управлява и докладва основните рискове, на индивидуална и съвкупна база, на които дружеството е или може да бъде изложено докато се стреми да постигне стратегическите си цели, както и всякакви взаимозависимости между тези основни рискове.

Дружеството осъществява инвестиционната си политика при спазване на високи професионални стандарти за управление на портфели. Управлението на финансовите ресурси се осъществява на базата на периодично утвърждавана инвестиционна политика.

Основните финансни пасиви на Дружеството са търговски задължения, технически резерви и задължения по застрахователни договори. Дружеството притежава и различни други финансни активи и пасиви, като например търговски вземания, парични средства, финансни активи на разположение за продажба и депозити, които възникват пряко от дейността.

Политиката по управление съпоставимостта на активите и пасивите се определя основно от съдържанието на отчета за финансовото състояние на Дружеството. Пасивните балансови сметки (собствени средства, резерви, резултат и други) се равняват, проверяват от финансово - счетоводния отдел, на базата на които след това се и изготвят прогнози със съдействието на отдел Финансово управление и риска по управление на активите и пасивите на Сожекап.

Изготвянето на прогнозите по конкретно включва:

- Прогноза за задълженията по договори;
- Прогноза за резултатите и платежоспособността;
- Прогнози за дългосрочни и краткосрочни приходи;
- Анализ на финансия риск и на риска, свързан със застрахователните претенции;
- Оценка на рисковете, свързани с активите и пасивите и нивото на провизии и резерви;
- Финансов сценарий за изменението на лихви и нивата на пазара на ценни книжа.

Тези прогнози и анализи се използват за определяне на инвестиционната стратегия на Дружеството, като се отчитат и общите инструкции на Групата Сожекап по отношение на приемливостта на риска.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Дружеството, включват застрахователен, управление на капитала и финансови рискове. Финансовите рискове включват кредитен, ликвиден и пазарен риск (валутен и лихвен). Съветът на директорите преразглежда и определя политиката за управление за всеки от тези рискове, които са обобщени по-долу.

(a) Застрахователен риск

Основният риск на Дружеството, свързан със застрахователните договори е, че реалните искове и съответно плащанията по тях е възможно да се различават по време и по размер от очакванията. Върху това оказват влияние честотата на исковете, характера на исковете, ако реално платените искове са повече от първоначалната преценка и последващото развитие на дългосрочните искове. Следователно, целта на Дружеството е да формира достатъчен резерв за покриване на тези задължения.

Горепосоченият риск се смятава от диверсификацията на портфолиото от застрахователни договори. Променливостта на риска също се подобрява чрез внимателен подбор и внедряване на застрахователните стратегии и ръководни принципи, както и презастрахователни споразумения.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

32. Управление на рисковете (продължение)

(а) Застрахователен риск (продължение)

Договорите за застраховка „Живот“ предлагани от Дружеството включват рискови и спестовни застрахователни продукти.

	2018г.			2017г.		
	Брутна сума	Дял на презастрахователя	Нетна сума	Брутна сума	Дял на презастрахователя	Нетна сума
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Задължения по застрахователни договори с допълн., негарантирани доходи	5,349	-	5,349	4,783	-	4,783
Задължения по застрахователни договори без допълн., негарантирани доходи	4,474	(333)	4,141	4,701	(573)	4,128
Общо задължения по застрахователни договори	9,823	(333)	9,490	9,484	(573)	8,911

Основните рискове, на които е изложено Застрахователното дружество, са:

- Риск при смъртност – риск от загуба в следствие на смъртта на притежателя на полица да настъпи в различен момент от очаквания.
- Риск при заболеваемост – риск от загуба в следствие на здравословното състояние на притежателя на полица да е различно от очакваното.
- Риск на разходите – риск от загуба в следствие на размера на разходите да е по-висок от очаквания.
- Риск от нетрудоспособност – риск от пълна и необратима загуба на автономност на притежателя на полицата да настъпи в различен момент от очаквания.

Горепосочените рискове не варират значително по отношение на позиционирането на риска, застрахован от Дружеството, типа на осигурителния риск и индустрията.

Застрахователната стратегия на Дружеството цели да осигури достатъчно диверсифициране по отношение на типа на риска, както и нивото на застрахователни ползи. Това се постига основно чрез използването на медицински скрайнинг с цел да се постигне цена на продукта, като се вземе предвид настоящето здравословно състояние и фамилната медицинска обремененост, редовен преглед на действителните искове и цените на продуктите, както и детайлна процедура за ureждане на исковете. При нежелание от страна на застрахованото лице да подпише здравна декларация за моментното си здравословно състояние, но при изявено желание да бъде включен в застрахователния план, Дружеството осигурява частично покритие единствено на основния риск при смърт в резултат на злополука.

За договори, в които осигуреният риск е смърт или постоянна нетрудоспособност, съществените фактори, които биха могли да увеличат общата честота на исковете са: епидемии, често срещани промени в начина на живот, естествени природни бедствия, резултатът от които е по-ранни или повече на брой подадени искове.

Застрахователният риск описан по-горе по застраховките на кредитополучатели може да се повлияе също така от правото на притежателя на полица да плати в намален размер, да не плати изобщо бъдещите премии, или да прекрати договора напълно при предсрочно погасяване на кредита. В резултат на това застрахователната сума, която ще се изплати на бенефициента на полицата ще бъде намалена с дължимите неплатени премии. При прекратяване на кредита, с когото се прекратява и застраховката по него, Дружеството няма задължение по изплащане на искове по застраховката след датата на прекратяване на кредита.

Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

32. Управление на рисковете (продължение)

(a) Застрахователен риск (продължение)

Основни предположения

Съществена преценка е необходима при определянето на задълженията и в избора на предположения. Предположенията, които са използвани се основават на вътрешни за Дружеството данни, пазарни индекси и утвърдени показатели, които включват настоящи наблюдавани пазарни цени и друга публична информация. Предположенията и консервативните приблизителни оценки се определят на датата на оценка и не се взимат предвид възможни изгодни ефекти от доброволно оттегляне. Предположенията, също така се оценяват допълнително и постоянно, за да се осигури реалистична и разумна оценка.

Основните предположения, използвани при анализа на чувствителността на показателите към промяната им, са:

- увеличение/намаление на нивото на претенции без да се променят условията по полисите;
- увеличение/намаление на нивото на възвръщаемост на инвестициите, което е в съответствие с наблюдаваното развитие на пазарите и цените на ценни книжа и депозити, както и техните лихви;
- увеличение/намаление на нивото на извършваните от Дружеството административни и други разходи в съответствие с очакванията на ръководството за наличието на такива.

С оглед разработване на адекватни методи и техники за противодействие на възможни неблагоприятни изменения на рисковете (предположенията), присъщи на застрахователната дейност е получена следната чувствителност на предположенията – увеличение/намаление на допусканията за претенции, промяна на приходите от инвестиции и преки аквизиционни разходи. Представено е влиянието на промените върху брутните и нетни задължения, както и промяната в печалбата преди данъци. Промяната в предположенията няма влияние върху собствения капитал.

При увеличение в предположенията (където е възможно), стойностите на наблюдаваните показатели за 2018 г. биха се променили както следва:

31 декември 2018г.	Промяна в предположенията	Резултат преди данъци	
		Общо пасиви	
Претенции по застраховки и откупи	10%	19,868	(113)
Възвръщаемост/доходност на инвестиции	1.5%	-	157
Преки аквизиционни разходи	8%	19,879	(124)

При намаление в предположенията (където е приложимо), стойностите на наблюдаваните показатели за 2018 г. биха се променили както следва:

31 декември 2018г.	Промяна в предположенията	Резултат преди данъци	
		Общо пасиви	
Претенции по застраховки и откупи	-10%	19,346	409
Възвръщаемост/доходност на инвестиции	-1.5%	-	139
Преки аквизиционни разходи	-8%	19,335	420

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастрахование“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

32. Управление на рисковете (продължение)

(а) Застрахователен риск (продължение)

При увеличение в предположенията (където е възможно), стойностите на наблюдаваните показатели за 2017 г. биха се променили както следва:

31 декември 2017г.	Промяна в предположенията	Общо пасиви	Резултат преди данъци	
			71	314
Претенции по застраховки и откупни	10%	18,863		
Възвръщаемост/доходност на инвестиции	1.5%	-		
Преки аквизиционни разходи	8%	18,882		
			52	

При намаление в предположенията (където е приложимо), стойностите на наблюдаваните показатели за 2017 г. биха се променили както следва:

31 декември 2017г.	Промяна в предположенията	Общо пасиви	Резултат преди данъци	
			551	308
Претенции по застраховки и откупни	-10%	18,383		
Възвръщаемост/доходност на инвестиции	-1.5%	-		
Преки аквизиционни разходи	-8%	18,364		
			570	

Риск за развитие на щетите

Платени претенции – закъснение в години спрямо годината на възникване на събитието:

Общо претенции

Година на събитие	0	1	2	3	4	5	6	7	Общо
2009	466	342	72	6	13	2	0	9	
2010	861	1 117	1 134	1 139	1 140	1 140	1 140	1 140	1 140
2011	644	908	926	928	928	928	928	928	928
2012	1 054	1 415	1 456	1 458	1 460	1 460	1 460	1 460	
2013	1 181	1 843	1 851	1 879	1 886	1 886			
2014	2 209	2 615	2 631	2 682	2 708				
2015	1 276	1 689	1 683	1 686					
2016	1 563	1 910	1 680						
2017	1 694	1 708							
2018	1 976								
Общо претенции	1 976	1 708	1 680	1 686	2 708	1 886	1 460	2 077	15 181

Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

32. Управление на рисковете (продължение)

(a) Застрахователен риск (продължение)

CLIPRI	0	1	2	3	4	5	6	7	Общо
Година на събитие	0	1	2	3	4	5	6	7	Общо
2009 г.	440	766	835	840	853	853	853	862	
2010 г.	744	975	992	996	996	996	996	996	
2011 г.	609	835	852	853	853	853	853	853	
2012 г.	923	1 270	1 295	1 295	1 298	1 298	1 298	1 298	
2013 г.	1 036	1 360	1 378	1 406	1 411	1 411			
2014 г.	1 543	1 924	1 973	2 017	2 038				
2015 г.	1 028	1 447	1 499	1 499					
2016 г.	1 231	1 517	1 538						
2017 г.	1 221	1 547							
2018г.	1 329								
Общо претенции	1 329	1 547	1 538	1 499	2 038	1 411	1 298	2 711	13 371
Година на събитие	0	1	2	3	4	5	6	7	Общо
Настояща преценка за брутни претенции в съответната година на възникване	2 389	1 611	1 567	1 517	2 047	1 432			
Резерв за предстоящи плащания по застрахователни продукти, изчислен чрез статистически метод	1 115	120	49	23	-	-			1 307
Резерв за предстоящи плащания по застрахователни продукти изчислен чрез метода – процент на предявените претенции от спечелените премии.									2 643
Общо резерв за предстоящи плащания по договори по животозастраховане									3 950

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастрахование“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

32. Управление на рисковете (продължение)

(б) Управление на капитала

Основната цел на управлението на капитала на Дружеството е да се гарантира, че то поддържа подходящи капиталови съотношения, за да увеличи максимално стойността за акционерите.

Дружеството управлява капиталовата си структура и прави корекции в нея с оглед на промените в икономическите условия. За поддържане или коригиране на капиталовата структура Дружеството може да коригира изплащането на дивиденти, номиналната стойност на акциите, възвръщаемостта върху капитала на акционерите или да емитира нови акции. За годината, приключваща на 31 декември 2018 г., няма промени в целите, политиката или процесите.

До началото на 2016 година Дружеството наблюдава капитала като изчислява и наблюдава граница на платежоспособност, собствени средства и минимален гаранционен капитал, за които има изисквания по Кодекса за застраховането и съответните нормативни актове от КФН по прилагането. Капиталът включва обикновени регистрирани и напълно платени акции, резерв за нетните нереализирани печалби от преоценка на ценни книжа, резерв за планове за плащане на базата на акции.

От началото на 2016 година Дружеството управлява собствените си средства съгласно Платежоспособност II и Кодекса на застраховането.

Като част от отчетите по Платежоспособност II, които се изготвят на регулярна база в съответствие с разпоредбите на Кодекса за застраховането в България и Регламент 2015/35 и минимум веднъж годишно, Дружеството извършва цялостна оценка на капиталовата адекватност. Това се постига чрез изчисляване на всички приложими показатели като MCR (минимално капиталово изискване) и SCR (капиталово изискване за платежоспособност).

Като част от изчисленията на капитала по Платежоспособност II дружеството отчита капиталовият си план и изчисленията от системата за управление на риска и от прогнозната оценка на собствените си рискове въз основа на принципите на ORSA. Отчетите са допълнително прегледани и утвърдени от ръководството на Дружеството преди да бъдат подадени на регулатора.

Дружеството е приело следната процедура за установяване на влошаващо се финансово състояние и незабавно да уведоми Комисията за това влошаване:

- Изчисленията за собствените средства се правят чрез използване на правила за платежоспособност.
- Отдел по управление на активите и пасивите (ASSU/FIR/PAG/ALM) и Дружеството са отговорни за тези изчисления включително приблизителни оценки за бъдещи изисквания, свързани с бюджета и стрес тестове.
- При установяване на нужда от собствени средства, се прави предложение към Изпълнителния директор на Дружеството (увеличение на капитала, издаване на подчинен срочен дълг, забрана за изплащане на дивиденти, или прилагане на друга мярка) и след това Съвета на директорите го предлага на акционерите за одобрение.
- Дружеството ще уведоми КФН, в случай че не са налице достатъчно собствени средства, за покритие на границата на платежоспособност или за покритие на минималното капиталово изискване не по-късно от три работни дни след установяването или при риск от несъответствие за горепосочените не по-късно от три работни дни след установяването.

Съгласно приложимата нормативна уредба по Платежоспособност II Дружеството отговаря на изискванията за платежоспособност и детайли са оповестени в отчета за платежоспособност и финансово състояние, който не подлежи на одит.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ**
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

32. Управление на рисковете (продължение)

(б) Финансови рискове

Кредитен риск

Кредитният риск се определя като рисът от загуби, произтичащи от невъзможността на емитенти на Дружеството да изпълнят финансовите си ангажименти. Кредитният риск включва също и рисът от понижаване на кредитният рейтинг на емитента. В допълнение кредитният риск включва рисът от концентрация, който възниква от голяма експозиция към даден риск към един или повече контрагенти.

Дружеството търгува единствено с авторитетни, кредитоспособни трети страни. Неговата политика е, че всички клиенти, посредници и презастрахователи, с които Дружеството работи, подлежат на процедури за проверка на тяхната кредитоспособност. Освен това, салдата по вземанията се наблюдават непрекъснато. Към 31 декември 2018 е начислена обезценка на вземания от застраховани лица в размер 222 хил. лв. (2017: 140 хил. лв.). Максималната експозиция е балансовата стойност, както е оповестена в Бележки 17 и 18.

Инвестициите на Дружеството се правят в безрискови държавни ценни книжа издадени от Република България в български лева или евро и с фиксиран лихвен процент. Инвестициите в депозити на Дружеството са в банки с кредитен рейтинг А – и BBB - (Fitch), а ценните книжа на разположение за продажба имат кредитен рейтинг BBB - (Standard & Poor's), тъй като са само български държавни ценни книжа.

По отношение на кредитния риск, възникващ от други финансови активи на Дружеството, включващи парични средства и парични еквиваленти, експозицията на Дружеството към кредитен риск възниква във връзка с неизпълнение на задълженията на настремната страна по договора, като максималната експозиция е равна на балансовата стойност на тези инструменти.

Максимална експозиция на кредитен риск

Представената по-долу таблица показва максималната експозиция на кредитен риск за компонентите от отчета за финансовото състояние.

	2018г.	2017г.
	Максимална експозиция	Максимална експозиция
	хил.лв.	хил.лв.
Депозити в банки	11,090	13,063
Финансови активи на разположение за продажба	7,520	7,517
Финансови активи очитани през печалба и загуба (CIS, инвестиционни фондове)	133	59
Финансови активи отчитани през печалба и загуба (инвестиционни фондове, активи на клиенти)	5,695	4 722
Вземания по застрахователни операции –несвързани лица	611	509
Вземания по застрахователни операции –свързани лица	355	350
Активи по презастрахователни операции, нетно от пренос-премиен резерв	323	561
Пари и парични еквиваленти	4,505	2,691
Други вземания	75	60
Вземания от презастрахователи	222	-
Общо максимална експозиция на кредитен риск	30,529	29,532

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ**
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

32. Управление на рисковете (продължение)

(e) Финансови рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Представената по-долу таблица, предоставя информация относно експозицията на Дружеството в държавни ценни книжа, класифицирани на разположение за продажба по държави според техния падеж към 31 декември 2018 г. и към 31 декември 2017г.

Държава	Падеж	Стойност към 31 декември 2018 г. хил. лв.	
		До 1 год.	От 1 год. до 3 год.
БЪЛГАРИЯ	До 1 год.	2,513	
БЪЛГАРИЯ	От 1 год. до 3 год.	2,212	
БЪЛГАРИЯ	Над 3 год.	2,795	
Общо държавни ценни книжа		7,520	

Държава	Падеж	Стойност към 31 декември 2017 г. хил. лв.	
		До 1 год.	От 1 год. до 3 год.
БЪЛГАРИЯ	До 1 год.	364	
БЪЛГАРИЯ	От 1 год. до 3 год.	2,917	
БЪЛГАРИЯ	Над 3 год.	4,236	
Общо държавни ценни книжа		7,517	

Дружеството продава застрахователни ползи по застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд. При тях застрахованото лице поема инвестиционния риск, свързан с активите по инвестиционните фондове, като ползите са директно свързани с оценката на активите във фонда. Затова Дружеството няма съществен кредитен риск, свързан с активите по инвестиционни фондове.

Ликвиден риск

Ликвидният риск съответства на неспособността на застрахователя да изпълни договорните си задължения и да плати възникналите претенции. Включва също така разликата във времето на изходящите парични потоци и очакваните суми от презастрахователи в случай на катастрофични явления.

Дружеството наблюдава риска си от недостиг на средства като използва повтарящ се инструмент за планиране на ликвидността. Този инструмент отчита падежа както на финансовите инвестиции, така и на финансовите активи (например, вземания, други финансови активи) и прогнозираните парични потоци от дейността. Има ясни методи за алокиране на активите, структура на портфолиото и падежа на активите, за да може да се осигурят необходимите средства за застрахователните задължения. Дружеството също така е подписало презастрахователен договор за катастрофични събития.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастрахование“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

32. Управление на рисковете (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

Ликвиден риск (продължение)

За задължения по застрахователни договори, профилите на падеж се определят на база очаквания момент на възникване на дисконтиранието иетни парични изходящи потоци по признатите застрахователни задължения.

Годината, приключваща на 31 декември 2018г.	На въздане	По- малко от 3 месеца	3 до 12 месеца	1 до 3 години	> 3 години	Общо
Задължения по застрахователни договори (с изкл. на свързаните с инвестиционнен фонд)						
Задължения към доставчици и други задължения	-	-	3,742	-	-	3,742
		934	6,354	796	5,481	13,565
Годината, приключваща на 31 декември 2017г.	На въздане	По- малко от 3 месеца	3 до 12 месеца	1 до 3 години	> 3 години	Общо
Задължения по застрахователни договори (с изкл. на свързаните с инвестиционнен фонд)						
Задължения към доставчици и други задължения	-	934	2,678	906	4,966	9,484
		934	6,771	906	4,966	13,577

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

32. Управление на рисковете (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

Пазарен риск

- Лихвен риск

Лихвеният риск в рамките на застрахователна компания е тясно свързан с взаимодействието между активи (управление на активи) и пасиви (поведението на притежателя на полицата).

Експозицията на Дружеството спрямо риска от промени в пазарните нива на лихвените проценти е свързано главно с инвестиции във финансови активи с фиксирани лихвени проценти и е изложено само на ефектите от промяната на лихвените проценти само във връзка със справедливата цена на финансовите инструменти.

Политика на Дружеството е да управлява своите застрахователни задължения като използва фиксирани лихвени проценти по депозити и държавни ценни книжа. През 2018 г., Дружеството инвестира своите средства в държавни ценни книжа и депозити в Сосиете Женерал Експресбанк АД и Уникредит Булбанк АД.

Основните експозиции са:

- при фиксиран лихвен процент в депозити в лева и евро и в държавни ценни книжа с остатъчен падеж до шест години, ако са деноминирани в лева и в държавни ценни книжа с остатъчен падеж до десет години, ако са деноминирани в евро за активи, покриващи технически резерви;
- при фиксиран лихвен процент по депозити в лева и евро и в държавни ценни книжа деноминирани в лева с остатъчен падеж до шест години за активи, покриващи собствени средства.
- краткосрочни депозити със срок на падеж до 3 месеца с плаващ лихвен процент. Тези депозити се класифицират в отчета за финансовото състояние, като пари и парични еквиваленти и Ръководството смята, че ефектите от изменение в лихвените проценти не носят лихвен риск за Дружеството.

Долната таблица обобщава ефективните лихвени проценти на активите на Дружеството.

	%	
към 31 декември	2018 г.	2017 г.
Финансови активи, на разположение за продажба	1.36%	1.76%
Депозити	0.01%	0.01%

- Валутен риск

Сожелайф инвестира във финансови активи деноминирани в евро, лева и долари. През 2018 г. и 2017 г., средствата на Застрахователното дружество са инвестиирани в активи, деноминирани в български лева и евро. Тъй като българският лев е с фиксиран курс към еврото (1 евро за 1.95583 лев) Дружеството не е изложено на значителен риск.

Дружеството е изложено също така и на валутни рискове, свързани със сделки. Тази експозиция възниква от вземания от клиенти във валути, различни от отчетната валута на Дружеството.

Вземанията и задълженията на Дружеството, които са деноминирани в американски долари са по-малко от 2 % през 2018г. (2017г.: 2%), а останалите са деноминирани във функционалната валута на Дружеството или в евро и последната е фиксирана към функционалната валута. Тъй като експозицията на Дружеството в американски долари се счита от Ръководството за несъществена не е извършван анализ към чувствителността спрямо евентуална промяна в обменния курс на американския долар.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастрахование“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

33. Справедливи стойности на финансови активи и пасиви

Справедливи стойности

Очакваните справедливи стойности на финансовите инструменти се определят от Дружеството при използване на налична пазарна информация, където такава съществува и подходящи методологии за оценка. Следните методи и предположения са били използвани за определянето на справедливата стойност на другите финансови инструменти на Дружеството.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност

Държавните ценни книжа, на разположение за продажба се отчитат в отчета за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност като се използват пазарни котировки.

Финансови активи и пасиви, отчитани по амортизирана стойност

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви на Дружеството не се различава значително от тяхната балансова стойност, с изключение на депозитите с оригинален матуритет над 3 месеца. В таблицата по-долу е представена справедливата стойност на тези депозити.

Дружеството няма инвестиции класифицирани в категория държани до падеж.

По-долу е изложено сравнение по категории на балансовите и справедливите стойности на депозитите с оригинален матуритет над 3 месеца на Дружеството:

	Балансови стойности 2018 г.	Справедливи стойности 2018 г.
Финансови активи		
Депозити с оригинален матуритет над 3 месеца	11,090	11,090
	Балансови стойности 2017 г.	Справедливи стойности 2017 г.
Финансови активи		
Депозити с оригинален матуритет над 3 месеца	13,063	13,063

Активи, за които справедливата стойност е равна на балансовата стойност

За финансови активи и пасиви, които са ликвидни или с краткосрочен падеж (до три месеца) се счита, че балансовата стойност е равна на тяхната справедлива стойност. Това предположение също се прилага за срочни депозити, спестовни сметки без определен падеж и инструменти с променлива лихва.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

Справедливата стойност на финансови активи и пасиви с фиксиран лихвен процент, които се отчитат по амортизирана стойност се оценяват, като се сравнят пазарните лихвени проценти при първоначално признаване с текущите пазарни лихвени проценти за подобни финансови инструменти. Приблизителната справедлива стойност на депозити с фиксирана лихва се определя по метода на дисконтираните парични потоци при използването на пазарните лихвени проценти.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ**
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

34. Неотменими ангажименти и условни задължения

Дружеството не е ответник или ищец по настоящи или висящи съдебни процеси извън обичайната дейност.

Дружеството има сключен договор за наем на офис, като дължимите минимални лизингови плащания към 31 декември 2018г, в размер на 462 хил. лв., се анализират както следва:

- До 1г. – 173 хил. лв.
- Над 1г., но под 5г. – 289 хил. лв.

35. Матуритетен анализ

Матуритетен анализ на активите и пасивите на Дружеството е представен по-долу:

31 декември 2018 г.	Текущи хил. лв.	Нетекущи хил. лв.	Общо хил. лв.
Нематериални активи	-	603	603
Нетекущи материални активи	-	49	49
Финансови активи на разположение за продажба	2,513	5,007	7,520
Активи в инвестиционни фондове	-	5,695	5,695
Други финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	-	133	133
Депозити във финансови институции	10,282	808	11,090
Вземания по застрахователни операции – несвързани лица	611	-	611
Вземания по застрахователни операции – свързани лица	355	-	355
Активи по презастрахователни операции	333	-	333
Предплатени разходи	48	-	48
Вземания от презастрахователи	222	-	222
Други вземания	75	-	75
Пари и парични еквиваленти	4,505	-	4,505
Общо активи	18,944	12,295	31,239
31 декември 2018 г.	Текущи хил. лв.	Нетекущи хил. лв.	Общо хил. лв.
Задължения по застрахователни договори	3,546	6,277	9,823
Задължения по застрахователни договори, свързани с инвестиционен фонд	-	5,695	5,695
Доходи на персонала при пенсиониране	-	181	181
Задължения по застрахователни операции	186	-	186
Задължения към фонд за обезпечаване на застрахователни вземания	98	-	98
Задължение към презастрахователи	623	-	623
Задължения към бюджета	106	-	106
Задължения към персонала	166	-	166
Задължения към свързани лица	2,415	-	2,415
Други задължения	314	-	314
Общо пасиви	7,454	12,153	19,607

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

35. Матуритетен анализ (продължение)

31 декември 2017 г.	Текущи	Нетекущи	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нематериални активи	-	607	607
Нетекущи материални активи	-	70	70
Финансови активи на разположение за продажба	364	7,153	7,517
Активи в инвестиционни фондове	-	4,722	4,722
Други финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	-	59	59
Депозити във финансови институции	10,321	2,742	13,063
Вземания по застрахователни операции – несвързани лица	509	-	509
Вземания по застрахователни операции – свързани лица	350	-	350
Активи по презастрахователни операции	573	-	573
Предплатени разходи	44	-	44
Други вземания	60	-	60
Пари и парични еквиваленти	2,691	-	2,691
Общо активи	14,912	15,353	30,265
31 декември 2017 г.	Текущи	Нетекущи	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по застрахователни договори	3,612	5,872	9,484
Задължения по застрахователни договори, свързани с инвестиционен фонд	-	4,756	4,756
Доходи на персонала при пенсиониране	99	-	99
Задължения по застрахователни операции	150	-	150
Задължения към фонд за обезпечаване на застрахователни вземания	91	-	91
Задължение към презастрахователи	519	-	519
Задължения към бюджета	28	-	28
Задължения по корпоративен данък	16	-	16
Задължения към персонала	175	-	175
Задължения към свързани лица	2,963	-	2,963
Други задължения	342	-	342
Общо пасиви	7,995	10,628	18,623

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

36. Оценяване на справедлива стойност

В таблицата по-долу е представена йерархията на справедлива стойност на активите и пасивите на Дружеството.

Количествени оповестявания на йерархията на справедлива стойност към 31.12.2018 г.

Дата на оценка	Оценяване на справедлива стойност чрез използване на			
	Общо	Котирани цени на активни пазари (Ниво 1)	Значителни наблюдавани входящи данни (Ниво 2)	Значителни ненаблюдавани входящи данни (Ниво 3)
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Активи, оценени по справедлива стойност:				
Инвестиции на разположение за продажба (Бел. 15)				
ДЦК	31.12.2018	7,520	7,520	-
Активи в инвестиционни фондове	31.12.2018	5,828	5,828	-
Активи, за които се оповестява справедлива стойност:				
Депозити	31.12.2018	11,090	-	11,090

Количествени оповестявания на йерархията на справедлива стойност към 31.12.2017 г.

Дата на оценка	Оценяване на справедлива стойност чрез използване на			
	Общо	Котирани цени на активни пазари (Ниво 1)	Значителни наблюдавани входящи данни (Ниво 2)	Значителни ненаблюдавани входящи данни (Ниво 3)
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Активи, оценени по справедлива стойност:				
Инвестиции на разположение за продажба (Бел. 15)				
ДЦК	31.12.2017	7,517	7,517	-
Активи в инвестиционни фондове	31.12.2017	4,781	4,781	-
Активи, за които се оповестява справедлива стойност:				
Депозити	31.12.2017	13,063	-	13,063

През отчетния период не е имало трансфери между нивата от йерархията на справедлива стойност.

**Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.**

37. Събития след датата на отчета за финансовото състояние

На 15 януари 2019 г. Банка ДСК ЕАД с ЕИК 121830616 придобива пряко и непряко участие в капитала на Дружеството. Акционерите на Дружеството от 15 януари 2019 г. са:

- Банка ДСК ЕАД	58.45%	42,082 броя акции с номинална стойност 100 лева всяка
- Експресбанк АД	41.55%	29,918 броя акции с номинална стойност 100 лева всяка

На 23 януари 2019 г. името на дружеството е сменено на „Експрес Животозастраховане“ АД.

След датата на отчета за финансовото състояние не са настъпили други събития, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансия отчет на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на Застрахователно акционерно дружество „Експрес Животозастраховане“ (предишно „Сожелайф България“)

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Застрахователно акционерно дружество „Експрес Животозастраховане“ („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2018 и отчета за доходите, отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2018 и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос

Оценка на брутни задължения по застрахователни договори – преценки прилагани при изчислението и преглед за адекватността на задължението

Както е оповестено в Бележка 22 на финансовия отчет, балансовата стойност на брутните задължения по застрахователни договори, е в размер на 15,518 хил. лева към 31 декември 2018 (14,240 хил. лева към 31 декември 2017), или 49.68% (47.05% към 31 декември 2017 г.) от Общо собствен капитал и пасиви в Отчета за финансовото състояние на Дружеството. От тази стойност задълженията по застрахователни договори са в размер на 9,823 хил. лева (9,484 хил. лева към 31 декември 2017 г.), а задълженията по застрахователни договори, свързани с инвестиционен фонд са в размер на 5,695 хил. лева (4,756 хил. лева към 31 декември 2017 г.).

Както е оповестено в бележка 2.4 на финансовия отчет: Задълженията по застрахователни договори представляват стойността на постигнати задължения, които се очаква да бъдат изпълнени в бъдеще по влезли в сила застрахователни договори, разходите, свързани с изпълнението на тези задължения и стойността на възможното неблагоприятно отклонение от това очакване.

Определянето на стойността на брутните задължения по застрахователни договори е обект на множество допускания и комплексни изчисления. За целта на определянето на адекватността на направените допускания, се прилагат съществени преценки. Основните от тях са: очаквана щетимост, развитие на щетимостта, премия за рискове, технически лихвен процент и справедлива стойност на финансовите активи в инвестиционни фондове.

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведенятия от нас одит

В тази област нашите одиторски процедури, наред с други такива включиха:

- Проучващи запитвания, инспекции на документи и анализи за получаване на разбиране за процеса за определяне на брутните задължения по застрахователни договори, по отношение отделните видове резерви, както следва: математически резерв, резерви за предстоящи плащания (резерв за предявени, но неизплатени претенции и резерв за възникнали, но непредявени претенции), пренос-премиен резерв, резерв за застраховка „Живот“ свързана с инвестиционен фонд.
- Преглед, инспекция на документи и оценяване на адекватността на политиките и процедурите относно прилаганите методи за определяне на задълженията по застрахователни договори.
- Нашите одиторски процедури включиха и следното:
 - а) проучващи запитвания, отправени към експертите на Компанията, отговорни за определянето на задълженията по застрахователни договори – акционери на дружеството-майка на ниво Група, и отговорен акционер;
 - б) тестове на оперативна ефективност на вътрешни контроли свързани с формирането на математически резерв и резерв за възникнали, но непредявени претенции;
 - в) включване на експерти на одиторите – акционери – в оценката на съществените допускания при определянето на резерва за възникнали, но непредявени претенции и математически резерв, както и при анализа на адекватността на използваните от Дружеството методи за определяне на пренос-премийния резерв, и резервите по застраховка „Живот“ свързана с инвестиционен фонд.

Ключов одиторски въпрос

В този контекст, Дружеството е оповестило в бележка 32 на финансовите отчети, информация относно изложеността на застрахователен риск.

Както е оповестено в бележка 2.4 на финансовия отчет: Към всяка отчетна дата, се извършва преценка дали признатите задължения по животозастраховане са адекватни, нетно от свързаната настояща стойност на придобит действащ бизнес (НСПДБ), като се използва преглед за адекватност на съществуващите задължения.

Прегледът за адекватност се основава на съществени преценки, включително такива по отношение на очаквани бъдещи парични потоци, корекции за отразяване на стойността на парите във времето и корекции за риск.

Поради значимостта на горепосочените обстоятелства ние сме определили, че оценката на задълженията по застрахователни договори е ключов одиторски въпрос.

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

- г) верификация на извършването на преглед за адекватност на резервите и оценка на уместността на приложението предположения, извършена от експертите-акционери на одиторските екипи;
- д) на база извадка, извършване на тест по същество на детайли, както и съпоставка на общите стойности от регистрите на заведени щети и записани премии, използвани в изчисленията на резервите за предстоящи плащания, математически резерв, и резервите по застраховка „Живот“ свързана с инвестиционен фонд;
- е) на база извадка, извършване на детайллен тест по същество, на резерва за предявени, но неизплатени щети;
- ж) преизчисление на пренос-премийния резерв;
- з) равнение на номиналната стойност на финансови активи в инвестиционни фондове по счетоводни регистри към 31 декември 2018 година до данните от полученото потвърдително писмо от банката попечител, независима проверка от одиторския екип на котировки от публични източници за цени на тези активи;
- и) оценка и проверка на пълнотата, уместността и адекватността на съответните оповестявания във финансовия отчет.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Изпълнителният директор и прокуриста на Дружеството („Ръководството“) носят отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността и декларация за корпоративно управление, изгответи от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изиска да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Съвета на Директорите и Одитният комитет („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е в резултат от измама, е по-висок от риска от неразкриване на съществено неправилно отчитане, което е в резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одиторите в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използванието счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишли ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността и декларацията за корпоративно управление, ние изгълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публично предлагане на ценните книжа.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изгoten финансовый отчет, съответства на финансия отчет.
- Докладът за дейността е изгoten в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изгoten финансовый отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100н, ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Делойт Одит ООД и Бейкър Тили Клиту и Партьори ООД са назначени за задължителни одитори на финансния отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. на Дружеството от общото събрание на акционерите, проведено на 22 октомври 2018, за период от една година.
- Одигът на финансния отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. на Дружеството представлява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад до одигния комитет на Дружеството от 15 април 2019 г., съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Не са предоставяни посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одига сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одига, ние сме предоставили следните услуги на Дружеството, които не са посочени в доклада за дейността или финансния отчет на Дружеството:
 - Договорени процедури в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“, относно годишните справки по чл. 3, ал. 1, т. 1 и 2 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презстрахователите и Гаранционния фонд („Наредба № 53“) и на образците с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква „Г“ от Регламент (ЕС) 2015/35 (справките по Платежоспособност II) на Застрахователно Акционерно Дружество „Експрес Животозастраховане“ (предишно „Сожелайф България“).

За Делойт Одит ООД

Светла Пенчева
Управител
Регистриран одигор, отговорен за одига

За Бейкър Тили Клиту и Партьори ООД

Красимира Радева
Управител
Регистриран одигор, отговорен за одига

бул. Ал. Стамболовски 103
1303 София, България

ул. Стара планина 5
1000 София, България

15 април 2019

